

**T.C.
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI**

**SOSYAL BÜTÜNLEŞME, SPORA KATILIM VE AKADEMİK
BAŞARI ARASINDAKİ İLİŞKİLER**

(Yüksek Lisans Tezi)

Özhan Can YILMAZ

**Danışman
Doç. Dr. Nihal AKOĞUZ YAZICI**

**RİZE
2024**

KABUL VE ONAY

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında, Doç. Dr. Nihal AKOĞUZ YAZICI danışmanlığında, Özhan Can YILMAZ tarafından hazırlanan *Sosyal Bütünleşme, Spora Katılım ve Akademik Başarı Arasındaki İlişkiler* adlı bu tez çalışması, 19/08/2024 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oy birliğiyle/oy çokluğuyla başarılı bulunarak jürimiz tarafından **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri	Ünvanı, Adı SOYADI	İmza
Başkan	: Doç. Dr. Kübra ÖZDEMİR	
Üye	: Doç. Dr. Nihal AKOĞUZ YAZICI	
Üye	: Doç. Dr. Gökhan ÇAKIR	

ETİK BEYAN

Beden Eğitimi ve Spor Tezli Yüksek Lisans Programından mezun olmak üzere teslim ettiğim “Sosyal Bütünleşme, Spora Katılım ve Akademik Başarı Arasındaki İlişkiler” adlı tezim, bilim ve araştırma etiği prensiplerine riayet edilerek tarafımdan yazılmıştır.

Tez çalışmamda, başka kaynaklardan aktarılan bütün bilgi ve alıntılar, Enstitünüz Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak açıkça gösterilmiştir. Kaynağı gösterilenler dışında kalan bütün bilgiler uygun araştırma yöntemi kullanılarak tarafımdan edinilmiş ve esere bu şekilde yansıtılmıştır. Şahsıma ait olmayan hiçbir bilgi, kasıt veya kusurlar, şahsıma aitmiş gibi gösterilmemiştir. İnternet kaynakları dâhil, sahibine/kaynağına atıf yapılmaksızın hiçbir bilgi kullanılmamıştır. Aksinin ortaya çıkması halinde doğacak bütün hukuki, idari, akademik ve etik sorumluluk tarafıma ait olacaktır. Eserin tesliminden sonra herhangi bir zamanda, bilim etiğine aykırılık tespit edilmesi ve / veya eserimle ilgili intihal veya intihal şeklinde anlaşılabilecek bir durumun ortaya çıkması halinde; Üniversiteniz ve eğitim kadronuzun hiçbir şekilde sorumlu tutulmayacağını hür irademle kabul, beyan ve taahhüt ederim.

16 /14/2024

Özhan Can YILMAZ

ÖN SÖZ

Lisansüstü eğitim sürecimin her aşamasında bilgi ve birikiminden faydalandığım, şahsıma olan güven ve desteğini bir ömür unutmayacağım değerli büyüğüm, danışmanım Doç. Dr. Nihal AKOĞUZ YAZICI hocama sonsuz şükranlarımı sunarım.

Fakülte Dekanımız Prof. Dr. Arslan KALKAVAN hocama tecrübelerinden faydalanma imkânı sağladığı için çok teşekkür ederim. Yine bu süre zarfı içerisinde kapısını rahat bir şekilde çalmama her zaman müsaade eden, bilgi ve deneyimlerinden her fırsatta istifade ettiğim Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ÇAKIR hocama çok teşekkür ederim. Lisans öğrenimimden bugüne hep arkamda olan, örnek olup yol gösteren, kendisinden çok şey öğrendiğim, değerli büyüğüm Öğr. Gör. İmdat ÇAKIR hocama çok teşekkür ederim. Bugünlere gelmemde üzerimde emeği olan değerli Öğr. Gör. Mehmet AKKURT ve Öğr. Gör. Ahmet AŞİROĞLU hocalarıma çok teşekkür ederim. Bu zorlu ama güzel yolda sıkıştığım her an yardımını benden esirgemeyen, kardeşim, hocam, Arş. Gör. İsa KAVALCI' ya çok teşekkür ederim. Yine bu vesile ile bütün öğrenim hayatım boyunca üzerimde emeği geçen bütün hocalarıma çok teşekkür ederim. Şahsıma olan destek ve yardımlarından dolayı Esmâ MAÇÇA' ya çok teşekkür ederim. Akademik yolculuğumun meşakkatine beraber göğüs gerdiğim anne ve babama, canlarım Yasemin Yonca Yılmaz ve Kerem Can YILMAZ' a, dedem Niyazi BAKIRCI' ya ve hep yanımda olan, desteğini hiç eksik etmeyen Hatice FIRINCI' ya, dostum Ümit USTA' ya ve bütün destek olan arkadaşlarıma şükranlarımı sunar çok teşekkür ederim.

Nihayete erdirdiğimiz bu tez çalışmamızda, olası bilimsel hata ve eksikliklerin tümü şahsıma ait olup, yine bilimsel açıdan doğru yapılmış her türlü iş ve katkı Doç. Dr. Nihal AKOĞUZ YAZICI hocamın kendisine aittir.

Özhan Can YILMAZ

RİZE/2024

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	I
ETİK BEYAN	II
ÖN SÖZ	III
İÇİNDEKİLER	IV
ÖZET	VII
ABSTRACT.....	VIII
KISALTMALAR	IX
TABLolar LİSTESİ.....	X
ŞEKİLLER LİSTESİ	XI
GİRİŞ	1
1. GENEL BİLGİLER	5
1.1. Spor Kavramı	5
1.1.2. Sporun Dünyada Tarihsel Gelişi.....	6
1.1.3. Sporun Türkiye’de Tarihsel Gelişimi	6
1.1.4. Sporun Sosyal Fonksiyonları.....	7
1.1.5. Sosyal Çevre ve Spora Yönelme	8
1.1.6. Sporun Temel Amaçları	8
1.2. Sporun Etkilediği Alanlar.....	9
1.2.1. Spor ve Toplum	9
1.2.2. Spor ve Kültür	10
1.2.3. Spor ve Eğitim.....	11
1.2.4. Spor ve Aile	12
1.2.5. Spor ve Turizm	13
1.2.6. Spor ve Kitle İletişim Araçları.....	14
1.3. Sosyolojik Kavramlar ve Sosyolojiye Bakış.....	15
1.3.1.Sosyoloji	15
1.3.2. Dünya’da Sosyolojinin Gelişimi	15
1.3.3. Türkiye’de Sosyolojinin Gelişimi	16
1.3.4. Sosyalleşme	16
1.3.5. Sosyalleşmenin Özellikleri.....	17

1.3.6. Sosyalleşmeyi Etkileyen Faktörler	17
1.3.7. Sosyal Hareketlilik	18
1.3.8. Toplum.....	18
1.4. Sosyal Bütünleşme ve Spora Katılım.....	19
1.4.1. Sosyal Bütünleşme	19
1.4.2. Spor ve Sosyalleşme İlişkisi.....	19
1.4.3. Sporun Sosyalleşme Sürecindeki Yeri ve Önemi	20
1.4.4. Spor ve Sosyal Bütünleşme İlişkisi	21
1.4.5. Spora Katılım Kavramı	22
1.4.6. Spora Katılımın Etkileri	23
1.4.7. Spora Katılım ve Akademik Başarı İlişkisi	24
1.5. Akademik Başarı	25
1.5.1. Akademik Başarı Kavramı	25
1.5.2. Akademik Başarının Değerlendirilmesi	26
1.5.3. Akademik Başarının Geliştirilmesi	26
1.5.4. Akademik Başarıyı Etkileyen Faktörler	27
1.5.5. Sosyal Bütünleşme, Spora Katılım ve Akademik Başarı İlişkisi	28
2. GEREÇ, YÖNTEM VE BUGLULAR	30
2.1. Gereç ve Yöntem.....	30
2.1.1. Araştırma Modeli.....	30
2.1.2. Araştırma Evreni ve Örneklemi.....	30
2.1.3. Araştırma Tekniği ve Protokol.....	30
2.1.4. Verilerin Analizi.....	30
2.1.5. Kişisel Bilgi Formu	31
2.1.6. Sporda Sosyal Bütünleşme Ölçeği	31
2.1.7. Akademik Başarı Not Ortalamaları	32
2.2. Bulgular.....	33
2.2.1. Katılımcıların Demografik Özellikleri	33
2.2.2. Hipotez Testleri	35
3. TARTIŞMA VE SONUÇ	45
3.1. Araştırmaya Yönelik Öneriler	50
3.2. İleriki Araştırmaya Yönelik Öneriler	50

KAYNAKÇA.....	52
ETİK KURUL KARARI	67

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Anabilim Dalı : Beden Eğitimi ve Spor
Tez Türü : Yüksek Lisans Tezi
Danışman : Doç. Dr. Nihal AKOĞUZ YAZICI
Hazırlayan : Özhan Can YILMAZ
Yıl : 2024
Sayfa Sayısı : 67

ÖZET

**SOSYAL BÜTÜNLEŞME, SPORA KATILIM VE AKADEMİK BAŞARI
ARASINDAKİ İLİŞKİLER**

Bu tez çalışmasının amacı, Rize Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin sosyal bütünleşme, spora katılım ve akademik başarıları arasındaki ilişkinin ortaya konması ve farklı değişkenlerin öğrencilerin sosyal bütünleşmeleri üzerinde farklılık yaratıp yaratmadığını orta koymaktır.

Araştırmanın evrenini Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesinde öğrenim gören (N=18.130) öğrenci oluştururken, araştırmaya ait örneklem grubu ise kolayda örnekleme yöntemi kapsamında (n=674) öğrenciden oluşmuştur. Çalışmada betimsel-ilişkisel tarama modelinden yararlanılmıştır. Araştırmada yer alan öğrencilerden elektronik formlar ve yüz yüze anket tekniği kullanılarak veri toplanmıştır. Anket; kişisel bilgi formu ve sporda sosyal bütünleşme ölçeği olmak üzere iki bölümden oluşturulmuştur. Verilerin normallik varsayımları incelenmiş ve normal dağılıma sahip olmadıkları görülmüştür. Bu kapsamda verilerin analizinde öncelikle 674 öğrencinin ölçeklere vermiş oldukları cevapların puan ortalamaları doğrultusunda; tanımlayıcı istatistikler, Man Whitney U testi, Kruskal Wallis testi ve Pearson Momentler Çarpımı korelasyonu kullanılmıştır. Veriler $\alpha= 0.05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiştir.

Tez çalışmasında elde edilen sonuçlar yapılan analizler eşliğinde incelendiğinde; cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin sosyal bütünleşme alt boyutlarından olan fiziksel gelişim ve ahlaki gelişim alt boyutlarında anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir. Benzer şekilde spora katılım durumu baz alındığında öğrencilerin sosyal bütünleşme alt boyutlarından kişisel gelişim, fiziksel fayda, psikolojik gelişim, ahlaki gelişim ve duygusal gelişim alt boyutlarında anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir. Hangi gruplar arasında farklılaşmalar olduğunu tespit etmek için Pairwise Comparisons testi yapılmıştır. Sosyal bütünleşme, spora katılım ve akademik başarı arasındaki ilişkinin tespit edilmesi için Pearson Momentler Çarpımı korelasyon testi yapılmış, elde edilen sonuçlar sosyal bütünleşme ve spora katılım arasında pozitif yönde zayıf düzeyde ilişki olduğunu, sosyal bütünleşme ve spora katılım ile akademik başarı arasında ise bir ilişki olmadığını göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bütünleşme, Spora Katılım, Akademik Başarı

Recep Tayyip Erdogan University Institute of Graduate Studies

Department : Physical Education and Sports
Thesis Type : Master's Thesis
Supervisor : Master Thesis
Author : Doç. Dr. Nihal AKOĞUZ YAZICI
Year : Özhan Can YILMAZ
Pages : 67

ABSTRACT

RELATIONSHIPS BETWEEN SOCIAL INTEGRATION, SPORTS PARTICIPATION AND ACADEMIC ACHIEVEMENT

The aim of this thesis study is to investigate the relationship between social integration, sports participation, and academic achievement among students enrolled at Rize Recep Tayyip Erdoğan University, and to examine whether various variables influence students' social integration.

The study population comprised 18,130 students attending Recep Tayyip Erdoğan University, while the sample group consisted of 674 students selected through convenience sampling method. A descriptive-relational survey model was employed for the study. Data were gathered from the students through electronic forms and face-to-face survey techniques. The questionnaire included two sections: a personal information form and a social integration scale. Normality assumptions of the data were assessed, revealing a lack of normal distribution. Consequently, descriptive statistics, the Mann-Whitney U test, the Kruskal- Wallis test, and Pearson Product Moment correlation were utilized to analyze the data, based on the mean scores of 674 students' responses to the scales. The significance level for testing the data was set at $\alpha = 0.05$.

Upon examination of the results obtained in the thesis study, significant differences were observed in the sub-dimensions of physical development and moral development, which are components of social integration, based on gender. Likewise, significant differences were found in the sub-dimensions of personal development, physical benefit, psychological development, moral development, and emotional development, which are aspects of social integration, based on the level of sports participation. Pairwise Comparisons test was performed to determine which groups differed. Pearson Product Moment Correlation Test was conducted to determine the relationship between social integration, sports participation and academic achievement, and the results showed that there was a weak positive relationship between social integration and sports participation, and there was no relationship between social integration, sports participation and academic achievement.

Keywords: Social Integration, Sports Participation, Academic Achievement

KISALTMALAR

%	:	Yüzde
SSBÖ	:	Sporda Sosyal Bütünleşme Ölçeği
RTEÜ	:	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
SSPSS	:	Statistical Package for the Social Sciences
Vd.	:	Ve devamı ve diğerleri

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 1. RTEÜ'nün harf ile ilan edilen başarı notları ve ağırlık katsayıları.....	32
Tablo 2. Cinsiyete göre Mann Whitney U test sonuçları	36
Tablo 3. Yaşa göre Kruskal Wallis test sonuçları	37
Tablo 4. Sınıf düzeyine göre Kruskal Wallis test sonuçları.....	38
Tablo 5. Yaşanılan yere göre Kruskal Wallis test sonuçları	39
Tablo 6. Spora katılım durumuna göre Kruskal Wallis test sonuçları.....	41
Tablo 7. GANO durumlarına göre Kruskal Wallis test sonuçları.....	43
Tablo 8. Korelasyon test sonuçları	44

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Cinsiyete göre katılımcıların dağılımı	33
Şekil 2. Sınıf düzeyine göre katılımcıların dağılımı	33
Şekil 3. Katılımcıların sınıf düzeyi bazlı dağılımları	34
Şekil 4. Katılımcıların yaşadıkları yer bazlı dağılımları	34
Şekil 5. Spora katılım durumlarına göre	35
Şekil 6. Katılımcıların GANO bazlı dağılımları	35

GİRİŞ

Spor fiziksel ve psikolojik olarak iç içe bir yapıya sahip olmasından dolayı insanların çabalarını bütüncül bir şekilde ortaya koyar. Bunun yanında kendine özgü bir alan ve doğaya sahiptir (Martin Rodriguez vd., 2024). Spor aracılığı ile yaşam becerilerinin geliştirilip iyileştirilmesi özellikle son dönemlerde bireyler tarafından ilgi görmeye başlamıştır (Williams vd., 2020). Sporun geçmişini ele aldığımızda ise ne zaman ne şekilde, nerede ortaya çıktığı kesin ve net bir şekilde bilinmemekte olduğunu görmekteyiz. Çünkü ilkel zamanlarda insanın zorlu doğa koşullarında vermiş olduğu yaşam kavgası, besin ihtiyacını karşılamak için birçok vahşi hayvanla olan mücadelesi, engebeli arazilerde koşmak, sıçramak, atlamak gibi hareketleri yerine getirmek için ortaya bir beceri ve kuvvet koyması, spor tarihçileri tarafından ilk spor hareketleri olarak adlandırılmıştır (Çelik ve Özkara, 2022). Bunun yanında spor, toplum üzerinde önemli derecede etkisi olan bir olgudur. Sporun sosyal anlamda birleştirici olması, insanların grup hissi ile hareket ederek kültürel anlamda gelişmeleri, toplumun spora karşı olumlu tutum geliştirmesini sağlamaktadır. Spor, bireylerin ve toplumların yaşam durumlarını iyileştirme konusunda önemli bir konu olmasının yanında sosyal bütünleşme ve toplumda ciddi derecede sosyal iyileşmeye de olanak sağlamaktadır (Sari vd., 2024). Sosyal bütünleşme ve uyum kavramı özellikle Avrupa'da siyasi olarak her zaman sıcaklığını korumuştur. Özellikle son yıllarda çağdaş toplumlar siyasi ve sosyal bilimlerde meydana gelen krizlerden dolayı sosyal bütünleşme üzerinde ciddi sosyolojik araştırmalara başlamıştır (Grunow, Sachweh, Schimank ve Traunmüller, 2023). Genel olarak dayanışma, güven ve kimliğin bir kombinasyonu olarak tanımlanan sosyal bütünleşme, toplumları birbirine yakınlaştıran ve birleştiren bir kavram olarak da ele alınır. Toplumun içinde bulunduğu sosyal eşitsizlikler, değişen demografik özellikler, yaşlanan nüfus ve ekonomilerin yapısal dönüşümleri birçok toplum için önemli zorluklar doğurmuştur. Bundan dolayı politikacılar sosyal bütünleşmeyi destekleyici ve geliştirici planlamalar ve programlar oluşturmaya başlamıştır. Bu bağlamda spor, sosyal gelişime katkı sağlamak, sosyal bütünleşmeyi teşvik etmek ve bireylerin topluma entegre edilmesi noktasında odak noktası haline gelmiştir. Dolayısıyla spora katılım sağlamak sosyal bütünleşmenin

kilidini açmak için önemli bir anahtar olarak değerlendirilmiştir (Moustakas, 2023;2024).

Spor yapmanın, sportif faaliyetlere katılmanın insanlar üzerinde faydalı anlamda etkileri sadece sosyal bütünleşme anlamında değil, birçok alanda görülmektedir. İş, okul, aile ve yaşamın birçok alanına aktarılabilen spor olgusu, fiziksel, duygusal ve psikolojik yönden iyileşmeyi sağlar (Gould ve Carson, 2008). Özellikle eğitim alanında bu konu üzerinde birçok araştırma halen yapılmaktadır. Bu bağlamda sporu akademik fayda açısından değerlendirdiğimizde ise bireylere olan birtakım etkilerini görmekteyiz. Sporun her türlü düzenli bir şekilde yeterli süre ve yoğunlukta yapıldığı takdirde çocukların, gençlerin ve yetişkinlerin zihinsel sağlığına da katkı sağladığını görürüz. (Zaccagni, Luciana ve Russo, 2023). Dyer, Kristjansson, Mann, Smith ve Allegrante (2017) yapmış oldukları çalışmada spora katılım sağlayan bireylerin akademik olarak başarılı olduğunu göstererek sporun akademik anlamda pozitif etkisini ortaya koymuştur. Owen vd., (2022) yapmış oldukları çalışmada ise spor yapan bireylerin bilişsel işlev, beyin yapısı ve işlevi üzerinde olumlu sonuçlar ortaya çıkardığını göstermiştir. Bu bağlamda spora katılım ve sosyalleşmenin özellikle çocuklar ve gençler üzerinde akademik anlamda etkili olduğu yapılan birçok çalışmada ortaya koyulmuştur (Sanchez-Rivera, Espericueta, Villareal ve Casas, 2022; İshihara ve ark., 2020; Kurban, Siddikue, Wang ve Morris, 2018; Teferi, 2020). Bunun tam tersini ifade eden, sportif aktivite yapan veya sporla bir dönem uğraşanların akademik başarı düzeylerinde herhangi bir farklılaşmanın olmadığını gösteren araştırmalar da mevcuttur (Çubuk, 2019; Dwyer, 1983; Parlaktaş, 2018).

Akademik düzeyde başarıyı arttırmak için sporun etkilerini değerlendirmek araştırmacıların üzerinde durduğu konulardan biri olma özelliğini korumaktadır. Araştırmanın önemi doğrultusunda sosyal bütünleşme, spora katılım ve akademik başarı ilişkisini araştırmak, bu alanda yapılan ve gelecekte yapılacak olan çalışmalara literatür anlamında katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Problem Cümlesi

Bu araştırmaya ait iki temel problem cümlesi bulunmaktadır.

1. Üniversite öğrencilerinin literatür göz önüne alınarak belirlenmiş olan bazı demografik değişkenlere göre sosyal bütünleşme ve spora katılım durumlarında anlamlı farklılıklar var mıdır?
2. Üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme, spora katılım ve akademik başarı durumları arasında bir ilişki var mıdır?

Alt Problemler

1. Yaşa bağlı olarak üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
2. Cinsiyete bağlı olarak üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
3. Sınıf düzeyine göre üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
4. Yaşadığı yer bakımından üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
5. Spora katılım durumuna göre üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
6. Akademik başarı durumlarına göre üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırmanın Hipotezleri

H0_a: Cinsiyete göre üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H0_b: Yaşa göre üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H0_c: Sınıf düzeyine göre üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H0_d: Yaşadığı yer bakımından üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H0_e: Spora katılım durumuna göre üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H0_f: Akademik başarı durumuna göre üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H0_g: Üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme, spora katılım ve akademik başarıları arasında bir ilişki yoktur.

Bu araştırmaya ait bütün hipotezler H0 (ilişki/fark yoktur) hipotezi üzerine kurulmuştur. Mevcut H0 hipotezinin kabul görmediği durumlarda hipotez olarak H1 geçerli sayılacaktır.

Araştırmanın Varsayımları

- ✓ Bu çalışmada uygulanan bütün yöntem ve tekniklerin çalışmanın amacına uygun bir şekilde yerine getirildiği varsayılmıştır.
- ✓ Araştırmada verileri toplamak için kullanılan Sporda Sosyal Bütünleşme Ölçeği (SSBÖ)'nin yeteri kadar geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu ve amacına uygun olduğu varsayılmıştır.
- ✓ Araştırmada verilerin toplandığı örneklem grubunun evreni temsil ettiği varsayılmıştır.
- ✓ Çalışmaya katılan bütün öğrencilerin anket sorularına doğru bir şekilde cevap verdiği varsayılmıştır.
- ✓ Herhangi bir kontrol değişkeninin deney ve kontrol gruplarını etkileyip farklılaştırmadığı varsayılmıştır.
- ✓ Araştırmanın Sınırlılıkları
- ✓ Araştırma Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesinde öğrenim gören öğrenciler ile sınırlıdır.
- ✓ Araştırma bu konu bağlamında taranan literatür ve kaynaklarla sınırlıdır.
- ✓ Araştırma Sporda Sosyal Bütünleşme Ölçeği (SSBÖ) ile elde edilmiş olan verilerle sınırlıdır.
- ✓ Araştırma 2023-2024 yılında öğrenim hayatına devam eden Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi öğrencileri ile sınırlıdır

1. GENEL BİLGİLER

1.1. Spor Kavramı

Spor, genç ve yetişkin bireylerde hem kısa hem de uzun vadede fiziksel ve zihinsel olarak faydalı olabilecek bir fiziksel aktivite kümesidir (Eather, Wade, Pankowiak, Eime, 2023). Spor birçok hareketi içerisinde barındıran, kişinin sosyal çevresinin genişlemesini sağlayan bir olgudur. Bireyler spor aracılığı ile sosyal ortamlarda sergilenen davranışları inceleme imkânı bulurlar. Ayrıca spor yetişkin ve çocukların motorik açıdan gelişmesi bakımından da önem arz eden bir olgudur (Yıldız ve Çetin, 2018).

Spor günümüzde özellikle bilimsel olarak birçok sosyal olayla ilişkilidir. Ayrıca spor multidisipliner bir yapıya sahip olmakla beraber birden çok alt dala ayrılmış geniş bir yapıya da sahip olma özelliği taşır. Antrenman, beslenme, sağlık, eğitim, sosyoloji, ekonomi vb. birçok alanla doğrudan ya da dolaylı olarak etkileşim içerisinde. Toplumda spora karşı artan özel ilgi, sporun bilimsel tabanda ele alınmasına ve bu alanda çok fazla bilimsel çalışma ortaya konulmasına sebep olmuştur (Kızılkaya, Namlı, 2022).

Spor tarihsel, ekonomik, kültürel, kurumsal birçok boyutu olan toplumsal bir olgudur. Bundan dolayı spor, sosyoloji ile iç içe olan bir kavramdır. Özellikle yirminci yüzyılın ortasından itibaren spor, sosyolojik bir çerçeve içerisinde ele alınmaya başlanmıştır (Bilir, 2020).

Sporun insan sağlığına sağladığı faydalar bütün toplumlarda tartışma yürütmeksizin kabul edilmiş ve insan yaşamı üzerindeki önemine dikkat çekilmiştir. Ayrıca bilim dalı haline gelen sporun günümüzde meslek olarak tercih edilme oranının da arttığı gözlenmektedir. Spor birçok yönden bireyin gelişimine katkı sağlayan, sağlıklı ve uyum açısından önemli bir etkinlik olarak da görülmektedir. İnsan bir yandan sağlığını korurken öte yandan da toplum içerisinde statü kazanmaktadır. Toplumun bir bütün olarak sağlıklı olması bireylerin ferdi olarak sağlıklı olmasına endekslidir. Bireylerin sağlıklı olabilmesi de düzenli olarak fiziksel aktivite yapmalarına bağlıdır (Hergüner,2014).

1.1.2. Sporun Dünyada Tarihsel Gelişi

Spor tarihten itibaren birçok süreçten geçerek günümüze kadar gelmiş bir kavramdır. Spor insanın aklına ilk olarak koşmak, sıçramak, yürümek, yüzmek ve mücadele şeklinde gelir. Çünkü ilkel dönemlerde bu uğraşlar hayatta kalmak için zorunlu olarak yerine getirilmesi gereken koşullar olarak görülmekteydi (Akyol, 2022). Diğer yandan bir medeniyetin varlığını sürdürebilmesi için güreş, boks, ok atma, at binme gibi birçok yeteneğe sahip olması gerekliydi (Mechikoff, 2014). Bu bağlamda tarihsel süreçte spor faaliyetlerini gözlemlediğimizde uygarlıklar arasında her zaman devam ettiğini görmekteyiz (İlyas ve Yıldız, 2021). Tarihteki medeniyetleri ele aldığımızda ise Jimnastik, bir diğer adıyla vücut eğitimi Yunanlılar için önem taşımaktaydı. Jimnastik Yunan kültüründe vücuda güç ve güzellik kattığı için çok değerli görülen hatta toplum için kutsal duruma gelmiş bir spor dalıydı. Bundan dolayı Yunan uygarlığının her devrinde üst düzey devlet adamları, filozoflar ve din adamları bu konuda üzerlerine düşen görevi her zaman yerine getirmişlerdir. Devlet, jimnastiği sadece dini törenlerde değil bütün şenlik ve oyun ortamlarına sokmuştur. Ispartalılarda, spor kavramı daha çok savaşa hazırlık aşamalarında kullanılmıştır. Ispartalılarda özellikle çocukların spor eğitimine yedi yaşından itibaren başlatılmış olduğunu görmekteyiz. Bunun yanında disk, eskrim, cirit atma, güreş, boks ve top oyunları ile de gençlerin her yönü ile geliştirilip yetiştirilmeleri sağlanmaktaydı. Kaynaklarda, çocuklara çok küçük yaşlardan itibaren ritmik jimnastik ve dans eğitimi verildiği belirtilmektedir. Ayrıca, savaşlara şarkı söyleyerek gittikleri de kaydedilmiştir. Romalılar, fiziksel eğitimi askeri ve savaş hazırlıklarının bir parçası olarak görmüşlerdir. Romalıların savaş hazırlığı kapsamında eskrim, mızrak kullanma, binicilik, yüzmek, atma, güreş, boks ve askeri donanımla yürüyüşler gibi faaliyetler yer almaktaydı. Ayrıca, gladyatör dövüşleri ve vahşi hayvanlarla mücadele gibi çeşitli etkinliklere de katılmışlardır (Ertan, 2012).

1.1.3. Sporun Türkiye’de Tarihsel Gelişimi

Spor yani bedensel faaliyetler Türkler için daha çok savaşa hazırlık için yapılmış ve özellikle savaşta fayda sağlayacak sporlara yönelim olmuştur. Ayrıca kadınlarında bu sporlara katılması teşvik edilmiş ve kadınlar arasında yaygınlaştırılmıştır. Özellikle okçuluk Türklerin tarihinde çok önemli yer tutmuş ok-

yay ikilisi kutsiyet kazanacak kadar önemli bir konuma gelmiştir. Hayatta kalabilme çabası olarak da okçuluk sporu önemli tutulmuştur. Bir diğer spor olan binicilik ise adeta Türkler ile vücut bulan bir spor olmuştur. Atın ehlileştirilmesi ilk kez Türkler tarafından yapılmış olması bunu kanıtlar niteliktedir. Kısaca binicilik

Türklerin tarihinin her bölümünde önemli bir faaliyet alanı olmuştur. Ayrıca atın üzerinden ok atabilme becerisi kısa bir süre içerisinde elde edilebilecek bir başarı olmadığından Türklerin sporu kısa bir zaman yapmadıklarını kanıtlar niteliktedir. (Dever ve İslam, (2015).

Spor daha sonraki dönemlerde özellikle 1830'lu yılların sonlarında Tanzimat ile Osmanlı Devleti içerisinde filizlenmeye başlamıştır. Bu tarihten itibaren modernleşme sürecinin getirdiği yenilikler spor, sanat ve birçok alanda etkisini göstermiştir. Cumhuriyet kurulduktan sonra spora verilen değer daha da artmış ve devlet koruması altına alınmıştır. Spor her kesimden insana ulaşmış ve ülkenin her yerine yayılmıştır (Cansen, 2015).

1.1.4. Sporun Sosyal Fonksiyonları

Sporun sosyal bütünleşme üzerindeki etkisi önemli araştırma konularından bir tanesidir. Sporun sosyal entegrasyon bağlamında incelenmesi, bu bağlamda sporun bütünleşme açısından beklentileri olumlu veya olumsuz yönde karşılayıp karşılamadığı ve bu alana sağladığı katkıları incelemek araştırmacıların ele aldığı konulardandır (Küçükbaş Duman, 2020). Spor günümüzde eğitim, medya, politika, ekonomi, meslekleşme ve iş bölümü gibi konularla doğrudan veya dolaylı olarak ilişki içerisinde olan sosyal bir kurum haline gelmiştir. Spor kişilerin hayatında önemli gelişimlere katkı sağlamış, toplumun sağlıklı bir yapıya bürünmesine, diğer sosyal kurumlarla ilişki kurarak toplumun çağdaşlaşmasına, bütünleşmesine katkı sağlayan sosyal bir olgu durumuna gelmiştir (Yetim, 2019). Diğer yandan sosyalleşme, sosyal değişme süreçleri, eğlence gibi birçok faktörle dolaylı ya da direkt olarak bağlantılı bir kavram olan spor, uluslararası ilişkilerde ve farklı kültürlerle bütünleşmede de etkili bir kavram olarak karşımızda çıkmaktadır (Frey ve Eitzen, 1991)

1.1.5. Sosyal Çevre ve Spora Yönelme

Sporun bireylere psiko-sosyal açıdan bireysel olarak katmış olduğu faydalar dışında aynı zamanda sosyal bir çevre ile bağ kurmasına da olanak sağlamaktadır. Çünkü insanlar spor aracılığı ile birçok farklı sosyal kültür, farklı düşünce ve farklı ortamlar içerisinde bulunma imkânı bulur. Bu nedenle spor insanların sosyalleşmesi, kendisini ifade edebilmesi bakımından önemli bir konudur (Küçük ve Koç, 2015).

Spor alanları, rekreasyon faaliyetlerinin planlanması, kentlerin gelişimi açısından önemli bir konudur. Günümüzde şehirleşmenin getirmiş olduğu olumsuzluklar rekreasyon ve sportif faaliyetlerin hangi alanlarda yapılacağı ile ilgili soruları da beraberinde getirmiştir. Günümüzde sportif faaliyetler giderek artmaktadır. Gençlerin bu sporlara katılımının sağlanması ve teşvik edilmesi açısından çevresel koşulların ve alanların bu amaca gerekli cevabı vermesi gerekmektedir. Bu tip alanların çoğaltılması ve gençlerin bu ekstrem sporlara katılımının teşvik edilmesi, çevreye turizm açısından da katkılar sağlayacaktır (Kocalar, 2019).

1.1.6. Sporun Temel Amaçları

Spor eğitiminin temel amaçları yetkinlik, coşku ve birçok iyi ve özel yetenekler kazandırmaktır. Spor eğitimi sosyal bir ortamda öğrenme ve gelişmeyi sağlar. Belli bir güven ortamı hazırlayıp iş birliği içinde faaliyet alanları oluşturmaya olanak tanır. Özellikle gençler üzerinde etkisi büyük olup, aşamadıkları birçok olumsuz duyguyu veya yetersizlik hissini spor sayesinde üstesinden gelinir duruma getirebilirler (Ratten ve Jones, 2018).

Sporu değerlendirirken konuya beden eğitimi ve spor özelinde bakmakta yarar vardır. Çünkü, beden eğitimi ve spor, çağdaş eğitim içerisinde birbirini tamamlayan iki kavramdır. Beden eğitimi fiziksel aktiviteler yoluyla insanın bütün yönleriyle değişim sürecini ortaya koyması olarak tanımlanırken, spor daha çok faaliyetlerin yarışma amaçlı yapılmasını kapsamaktadır. Beden eğitimi ve spor, bireyleri fiziki, zihni, moral ve sosyal yönden geliştiren, kişilik ve karakter özellikleri kazandıran bir olgudur.

Beden eğitimi ve sporun amaç ve fonksiyonlarına bakıldığında bunları genel olarak dört grupta toplamak mümkündür:

- Fiziki gelişim

- Motor gelişim
- Zihinsel gelişim
- Sosyal gelişim

Beden eğitimi ve spor çerçevesinde incelediğimizde sporun sosyal, zihinsel, motor ve fiziki gelişim açısından önemli olduğu kanıtlanmıştır (Yetim,2019).

1.2. Sporun Etkilediği Alanlar

1.2.1. Spor ve Toplum

Bir toplumsal kurum toplumun içinde bulunduğu mevcut düzenin, günlük yaşamın şekillenmesinde etkili olan değerleri, ilgileri, beklentileri ve çıkarları tanımlar. Ayrıca bir toplumsal kurum bireylerin toplum içinde nasıl davranması gerektiği konusunda eğitici bir işleve de sahiptir. Sporda bir toplumsal kurumdur. Sporun toplum açısından önemi birçok açıdan değerlendirildiğinde önemli bulgular elde etmek mümkündür (Talimciler, 2006). Özellikle suçların azaltılması ve gençliğin kötü alışkanlıklardan uzaklaştırılması, sosyal entegrasyon, kendine güven konusunda toplumu ilgilendiren birçok konuda spor bir araç olma görevi görerek birçok fayda sağlamaktadır (Nicholson, Brown ve Hoyer, 2013). Sporun insanların bedensel, duygusal ve toplumsal açıdan gelişimlerini destekleme konusunda önemli rol oynadığı kabul edilmektedir. Spor etkinlikleri bireylerin bir araya gelerek grup halinde çalışmalarını, toplumun sosyal anlamda gelişimi açısından önemli bir araç görevi gördüğü düşünülmektedir (Soygüden, 2019).

Sosyolojik bir kavram olan işlevselci teori bağlamında spor, mevcut sistem ele alındığında sisteme olan katkısı ve bireylere kişisel anlamda olumlu etki gibi konular üzerine odaklanmaktadır. Buna göre kişiler sporu sevmektedir. Zira spor toplumsal olarak düzenin sağlanması müşterek bazı değerleri ve anlaşmaları yansıtır. Spor bazı toplumsal değerlerin insanlar arasında aktarımını da sağlar. Zira sporun belli başlı kuralları herkes tarafından kabul görmektedir. Bunun yanında spor kültürel değerleri, toplumun sahip olduğu temel değerleri ve normları da öğretmektedir (Bilir, 2020). Toplum ve spor arasındaki ilişki ele alındığında, çok yönlü ve çok amaçlı bir sektörün toplumsal yaşamla nasıl, nerede ve ne şekilde etkileşim kurduğunu anlamak gerekmektedir. Spor; medya, ekonomi, yerel ve küresel dinamikler, siyaset, çevre ve

boş zaman gibi alanlarla kurduğu ilişkiler aracılığıyla sektörel bir nitelik kazanmıştır. Ayrıca, spor modern çağda bir gelişmişlik göstergesi olarak kabul edilen kültürel bir olgudur. Daha detaylı incelemek gerekirse, şu hususlar belirtilebilir: (Aydın, 2021).

- Bireylerin fiziksel ve kişisel gelişimine katkı sağlar
- Birey/toplum için bilgi ve beceri geliştirmede yardımcıdır
- Toplum ve uluslar arasında dayanışma/ Uluslararası ilişkiler
- Rekabet ve mücadele duygusunu kazandırmak
- Baş etme stratejilerini geliştirmek
- Bireyin sosyalleşmesine yardımcı olmak
- Çevreye uyum sağlamaya katkı
- Takım ruhu aşılama ve örgütsel davranışın içselleştirilmesi
- Bireye bir branş kazandırmak
- Profesyonelleşme
- Ekonomik anlamda katkı
- Siyasi anlamda katkı
- Toplumların spordaki başarılarının ülke başarısı olarak değerlendirilmesi
- Propaganda
- Medya, imaj, popüler kültür, şiddet, toplumsal cinsiyet, cemaat, sağlık, engellilik vb.

1.2.2. Spor ve Kültür

Köklü ve zengin değerlere sahip olan, kültürümüzü yörelere göre anlatan oyuncular ve izleyiciler üzerinde milli gurur, coşku ve heyecan yaratan, gelenek ve göreneklerimizi en güzel biçimde yansıtan, geleneksel sporlarımızın ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtılmasını ve yaygınlaştırılmasını, gelecek nesillere otantik şekliyle tanıtılmasını sağlamak, milli birliğimiz ve onun devamı bakımından zengin kültür değerlerimizi yaşatabilmemiz, onları tarihin derinliklerinde çıkartılması önem arz etmektedir (Kalkavan, 2018).

Spor kavramı toplumun bireylerle, bireylerin toplumla olan ilişkilerinin sağlıklı olarak yürütülmesi açısından önemli bir araçtır. Spor aktiviteleri bireylerin toplumla olan ilişkilerinde de belirleyici role sahiptir Bireylerin stresten uzaklaşma,

sağlık ve sosyal anlamda geleceğiyle ilgili birçok meselede ve insanların barışçıl bir biçimde yaşamaları bakımından sporun yeri ve önemi büyüktür (Şahan, 2007).

Spor kültürü, spora ilişkin her türlü değeri, ürünü ve davranışı belirtir. Kültür önemli ölçüde bir nitelik ve birikim olgusudur. Bu anlamda bir kültür unsuru olarak spor, yalnızca gol, sayı, puan değildir. Çok daha fazlasıdır. Türkiye’de spor kültürü daha çok futbol kültürü üzerinden yürütülmektedir. Bu durum özellikle spor kültüründe bir çeşitlendirme sorunu yaratır. Spor kültürü spora ilişkin her türlü olumlu ve olumsuz, maddi ve manevi ürünü ve davranışı belirler (Kaplan ve Akkaya, 2015). Spor kültürü erdemi öne çıkaran, insanlığı geliştirip yücelten, bilgi sahibi olmayı teşvik eden, her zaman kendi değerlerine sahip çıkmayı öğreten, bireyi onurlandıran, ilkeli olmayı ve kurallar çerçevesinde yarışabilmeyi gösteren bir kavramdır (Biçer, 2017). Spor ayrıca uluslararası birçok organizasyonda sporcuların bir araya gelmesini sağlayarak bu sporcuların kendi kültürel değerlerini tanıtmaya fırsatı bulmasını ve insanların bu kültürlere olan farkındalığını sağlamak açısından faydalar sağlar. Spor bu yönüyle büyük grupların dikkatini çekmiş ve birleştirici olma özelliğinden dolayı herkes tarafından benimsenmiştir. Bununla beraber spora artan ilgi ve sporun insanlar tarafından benimsenmesi ülkelerin diplomasi açısından da bu konu üzerine çalışmalar yapmasını sağlamıştır (Özbey, Doğan ve Çolakoğlu, 2021).

1.2.3. Spor ve Eğitim

Bilgi toplumunun en önemli özelliği eğitim alanının ve bu alanın diğer alanlarla olan ilişkilerini değerlendirmektir. Mevcut günümüz şartlarında spor ve eğitim bütünleşmiş iki kavram olarak karşımıza çıkar. Spor eğitimi alanı itibariyle farklı birtakım özellikleri içinde barındırmaktadır. Türkiye’de spor eğitimi birçok farklı kurum ve kuruluşlar adında verilebilmektedir. Bazen bu eğitimin uygulanmasında çeşitli aksaklıklar ve kurumlar arası koordinasyon eksikliğinden kaynaklı problemler ortaya çıkabilmektedir (Devecioğlu ve Çoban, 2011).

“Eğitim daima eğitilmesi gereken bireylerin ilerideki davranış biçimlerine yöneliktir. O halde bir eğitim hedefi, eğitilenin eğitim yoluyla gerçekleştirilmesi gereken gelecekteki durumunu tanımlayan bir normdur. Spora ilişkin olarak eğitimin hedefi ise, eğitim ve öğretimde sportif faaliyetlerin niçin anlamlı ve önemli olduğu ve

bu yolla spor yapanın davranışında hangi değişimlerin bekleneceği sorusuna cevap vermektir” (Yetim, 2019)

Eğitimcilerin, özellikle öğretmenler, anne ve babalar spor konusunda kendini bilinçli bir konuma getirmeli, kendilerini yetiştirmeli, sporun birçok faydası olduğuna inanmalı, spor kültürüne sahip olmaları önemli bir unsurdur. Bu unsurları barındıran yetişkinlerin özellikle çocukların eğitimlerine daha fazla yarar sağlayacaktır. Anne babaların özellikle spor konusunda çocuklarının derslerden geri kalabileceklerini düşünmemeleri aksine spor yapan çocukların dersler konusunda daha azimli ve dikkatli olacaklarını bilmeleri gerekmektedir. Sadece ders odaklı yetiştirilen çocukların ilerde çok çeşitli problemlerle karşılaşabilecekleri unutulmamalıdır. Derslerinde ve yaptığı spor dalında başarılı olan gençlerin topluma olan katkısı ve kendi kişisel gelişimi önemli ölçüde tek tip yetiştirilen çocuklardan daha sağlıklı olmaktadır (Hergüner, 2014).

1.2.4. Spor ve Aile

Ebeveynlerin fiziksel aktivitelere katılma konusunda çocuklarına verdikleri destek çocukların akademik yaşamında başarılı olmalarına imkân sağlayacaktır. Çocukların bu tarz etkinliklere katılması okula karşı olan tutumlarını da arttıracak ve bu tarz spor etkinliklerinden uzak kalan bireylere nazaran daha iyi akademik başarılar kazanmalarını sağlayacaktır (Kovacs, Klara, Adam ve Pusztai, 2024). Spor katılımının belirleyicileri ile ilgili varsayımların aksine aile, bireylerin spor yapma alışkanlıkları konusunda önemli bir destekleyici etkidir. Özellikle küçük yaşta çocukların spora yönelme konusundaki bilgi eksikliği ailede bulunan bu konuda farkındalığı yüksek ebeveynler tarafından yönlendirilmesi açısından önemli olmaktadır (Wheeler, 2012)

Aile kurumu ile spor arasında güçlü bir bağ bulunmaktadır. Özellikle ebeveynlerin sporla ilgilenmeleri veya geçmişte herhangi bir spor dalıyla uğraşmış olmaları, bu durumun aile içindeki çocuklara doğrudan yansımaya neden olur. Günümüzde ailenin yapısı ve şekli birçok farklı etmenden dolayı değişmiş olsa da çocuğun ilk öğrendiği, idol aldığı, sosyalleştiği kurum ailedir. Ailenin kültürel yapısı, sosyal uğraşları doğrudan çocuklara yansır. Bu nedenle sporu aile bağlamında değerlendirdiğimizde aile bireylerinin spor ve aktivite bazlı bir geçmişi ve bu konuda

farkındalığının olması, çocukların ileride sporcu veya spora yönelme olasılığını arttırmaktadır (Yüksel, 2019)

Bir sportif aktiviteye katılım konusunda çocuğun istekli olmasının yanında ailenin de bu konuda duyarlı ve istekli olması önemlidir. Fakat bilinmektedir ki ailenin ekonomik şartları ebeveynlerin çocuklarını sportif aktivitelere yönlendirmesini etkilemektedir. Bu durumdan dolayı okul ve aile iş birliği sağlanarak ya da devletlerin bütün kesimden vatandaşlara eşit standartta spor ve aktivite imkânı sağlayacak alanlar oluşturması konusunda bir araya gelmeleri önem arz etmektedir (Dinç, Sevimli ve Uluöz, 2011).

1.2.5. Spor ve Turizm

Her yıl milyarlarca dolar üretebilen bir endüstri olarak spor, dünyada çok önemli bir sektör halini almıştır (Hafiar, Budiana, Abdullah, Sofyan ve Emin, 2024). Spor ve turizmin hem küresel ekonomide hem de sosyal katkılar boyutuyla ele alındığında büyük bir potansiyele sahip olduğu anlaşılmıştır. Bu nedenle spor ve turizm kavramının bütünleşik açıdan değerlendirilmesi bu iki kavramın sürdürülebilirliği açısından da önemlidir. Spor ve turizmin özellikle dış çevre üzerindeki etkisinin anlaşılması bu kavramların işlevselliğini de kanıtlar nitelikte olacağı düşünülmektedir (Fyall ve Jago, 2019).

Spor her ülke için birleştirici bir güç olduğundan dolayı, iş fırsatları ve diğer olanaklar her geçen gün dahada artmaktadır. Bu nedenle de dünyanın birçok yerinde spor etkinlikleri gittikçe yaygınlaşmaktadır. Bu durum ülkelerde spor turizmine olan bakışı değiştirmiş ve spor faaliyetleri için özel konaklama ve çeşitli imkanlar sunan olanaklar aramaya itmiştir. Turizm işletmecilerine doğan bu fırsat imkânı işletmelerin misafirlerini en iyi imkanlarla ağırlamak, iyi misafirperverlik göstermek, en yüksek kalitede yeme içme hizmeti sunmak, çeşitli müzik eğlence ve sportif faaliyetleri için fırsatlar sunmaya teşvik etmiştir (Ristova, 2020).

Spor turizmi dünya çapında popülerlik kazanmaya devam etmektedir. Genel rekreasyonel faaliyetlerden yüksek profilli yarışmalara kadar spor turizmi ile ilgili etkinlikler hem katılımcı hem de ev sahibi topluluk için birçok ekonomik, çevresel ve sosyo-kültürel etkiler ortaya koyar. Bu durum mevcut ekonomik düzen ve kültürel

zenginlik açısından toplumlar için kayda değer bir getiri sağlama imkânı sunar (Peric ve Badurina, 2022).

1.2.6. Spor ve Kitle İletişim Araçları

Gelişen teknoloji ve küreselleşmenin de etkisiyle birlikte kitle iletişim araçları dünyadaki olanak ve fırsatların belki de insanlık tarihi açısından en şanslı dönemine eşlik etmektedir (Arı ve Öz, 2023). Toplumdaki bazı kesimler tarafından eleştirilse de kitle iletişim araçlarının kullanımı her geçen gün artmaktadır. Günden güne inanılmaz devrimlere sebep olan teknoloji sadece belli bir toplumun değil dünyada yaşayan bütün toplumların alışkanlıklarını, kültürlerini, yaşam tarzlarını etkilemiş ve şekillendirir hale gelmiştir (Atik ve Erdoğan, 2014).

Günümüzde kitle iletişim araçlarının kullanımının artması, sosyal medyanın giderek yaygınlaşmasını ve toplumun en önemli konularından birisi olmasını sağlamıştır. İnsanların hayatında gerek bilgi paylaşımı konusunda olsun gerekse de belge ve haber paylaşımında dijital platformların değeri her geçen gün artmaktadır. Ayrıca yeni kitle iletişim araçlarının kişilerin sosyal yaşamlarında, aile yaşamlarında, kültürlerinde ve birçok alışkanlıklarında değişiklikler meydana getirdiği görülmektedir. Kişilerin yüz yüze iletişim yerine kitle iletişim araçları ile birçok alışkanlıklarının değişmesi, toplumsal olarak bazı anlaşmazlıkların da doğmasına sebep olmaktadır (Karaboğa, 2018).

Kitle iletişim araçları kitlesel amaçlar için kullanılan araçlardır. Sporda bu amaçlar içerisinde halka tanıtımı yapılan, ilgi kaynaklarına göre şekillendirilen, halkın ilgisini spora yöneltmek için kullanılan yöntem ve araçlardandır (Marani vd., 2022). Günümüzde spora olan tutku her geçen gün arttığından dolayı kitle iletişim araçları insanların en kolay şekilde bilgilendirilmesi ve bir spor kamuoyu oluşması açısından çok önemli bir konuma gelmiştir. Bugün birçok spor organizasyonunun insanlar arasında yaygınlaştırılması ve etkileşim sağlaması bakımından kitle iletişim araçlarına ihtiyaç duyulur durumu gelinmiştir. Bunun yanında kitle iletişim araçları sayesinde sporun izlenirliğinin artması yanında spora ilgi duymayan kesimlerinde spora olan merakı ve ilgisi artmaktadır. Toplumların her anlamda gelişim kaydedebilmeleri için o topluma ait insanların sağlıklı olması gerekmektedir. Bunu sağlamanın en geçerli yollarından biri de toplumun mutlu olmasını, çeşitli aktiviteler içerisinde

bulunmalarını sağlamaktır. Bunun içinde kitle iletişim araçları sporun teşviki konusunda önemli rol üstlenmektedir. İnsanlar kitle iletişim araçları tarafından spora ve sosyal aktiviteye teşvik edilerek sosyal ve toplumsal refahın artması sağlanabilmektedir (Şahan ve Çınar, 2004).

1.3. Sosyolojik Kavramlar ve Sosyolojiye Bakış

1.3.1.Sosyoloji

Spor ve toplum etkileşiminin oldukça önemli olduğu görülmektedir. Bu bağlamda toplumbilimi anlamına gelen sosyoloji kavramını ele almakta fayda vardır. Sosyoloji özellikle Fransız ihtilali ve Sanayi devrimi sonrasında kavramsal olarak ortaya çıkmaya başlamış toplum içinde bulunduğu karmaşadan yeni bir düzen yaratmaya çalışmıştır. Kısaca sosyoloji bütün yönleriyle toplumu inceleyen bir bilim dalıdır (Aktaş Polat, 2022).

Sosyoloji doğuşundan bu yana her zaman sosyal olaylara ilgi duymuştur. Toplumsal olgu ve olayları anlamaya ve açıklamaya çalışmıştır. Aynı zamanda sosyal yaşamda ortaya çıkmış bazı sorun ve problemleri kontrol etme ve bu problemleri çözme kaygısını içinde barındıran bir bilim dalı olmuştur (Çevik, 2022).

1.3.2. Dünya’da Sosyolojinin Gelişimi

Toplumlar var oldukları günden bu yana birçok sorunla karşı karşıya kalmışlardır. Bu durum insanları bu sorunların üstesinden gelmek için çözüm arayışları içine itmiştir (Bahar, 2009). Sosyoloji bir toplum bilimi olmasının yanında insan ilişkilerini, toplumu, toplumsal yapıyı bilimsel bir açıdan ele almaktadır (Fichter, 2012). Sosyoloji toplumsal sorunlara çözüm odaklı ortaya çıkmıştır. Sosyolojik çalışmaların dünyada on sekizinci yüzyıla dayandığı savunulur. Özellikle Fransız ve Sanayi Devrimi ile ortaya çıkan karmaşık ve zor süreçler giderek artan göç sayısı, hızlı nüfus artışı ve toplumun içinde bulunduğu kaotik ortam sosyolojinin kavram olarak ortaya çıkmasına sebep olmuştur (Özbey, 2015).

Sosyoloji tarihi bakımından kalıcı izler bırakan sosyolojinin kurucu üyeleri arasında Auguste Comte, Carl Marx, Marx Weber, Emile Durkheim gibi isimler gösterilmektedir (Zincirkıran, 2015).

1.3.3. Türkiye’de Sosyolojinin Gelişimi

Türkiye’de sosyolojinin ortaya çıkması ve gelişimi Osmanlı İmparatorluğu dönemine denk gelmektedir. Osmanlı’da sosyoloji, batılılaşma politikalarının bir uzantısı olarak ortaya çıkmıştır. Devletin içinde bulunmuş olduğu kargaşa ortamı ve toplumsal sorunlar Batı kaynaklı akımların ülke toplumunu etkilemesine sebep olmuş ve sosyolojik düşünce dönem insanların hayatına girmiştir (Bulut, 2011). Osmanlı Devleti’nden sonraki dönemde ise Ziya Gökalp’in öncülük ettiği sosyoloji Cumhuriyet’in inşa edildiği değerleri de etkilemiştir. Bu noktada sosyoloji toplumu anlama ve yorumlama konusunda bir araç vazifesi görmüştür. Türk toplumuna özgü bir sosyal teori ortaya koymak önem arz etmektedir. Sosyoloji değişimin bilimidir. Osmanlı döneminden bugüne sosyoloji Türk toplumunda birçok değişime uğramıştır. Toplum yapısı değiştikçe sosyolojinin de olaylara bakış açısı değişmiş ve çok çeşitli yorumlamalar eskilerinin yerini almıştır. Türkiye’de sosyolojinin ortaya çıkması kısaca Batılı aydınların ülkemiz aydınları etkilemesi sonucu doğmuştur (Dursun, 2019).

1.3.4. Sosyalleşme

Toplum ve birey açısından ele aldığımızda sosyalleşme kavramının yerine getirdiği çok çeşit işlevleri vardır. Birey sosyalleşme aracılığıyla birçok özellik kazanmakta, toplumun bir parçası haline gelmekte, kendine ait bir yaşam tarzı oluşturmakta, zamanı iyi kullanmakta ve kendisini riske atacak durumlardan uzak durmayı başarabilmektedir. Ayrıca çeşitli iletişim becerileri geliştirip farklı insanlarla bu iletişim becerileri sayesinde diyalog kurabilmektedir (Vatandaş, 2020).

Sosyalleşme toplumların gelişebilmesi ve yeniden üretebilmesi açısından kilit rol oynayan bir kavramdır. Toplum içerisinde kendisine yer bulan bir kavram olan sosyalleşme, yine toplumun kendisi açısından önemli bir olgu olma özelliği taşımaktadır. Sosyalleşme olmadan yeniden üretme ve gelişmeden kaynaklı çeşitli problemler ortaya çıkabilmektedir (Guhin, Calarco, Miller-Idris, 2021).

Sosyalleşme, bireyleri toplumsal normlar ve geleneklerle tanıştıran bir süreçtir. Bu süreç, bireylerin toplumda etkin bir şekilde işlev görmesine ve dolayısıyla toplumun sorunsuz işlemesine katkıda bulunur. Aile üyeleri, öğretmenler, dini liderler ve akranlar, bireylerin sosyalleşme sürecinde önemli roller oynayan unsurlardır.

Sosyalleşme süreci genellikle iki aşamada gerçekleşir: Birincil sosyalleşme, doğumdan ergenliğe kadar sürerken, ikincil sosyalleşme kişinin hayatı boyunca devam eder. Yetişkin sosyalleşmesi ise bireylerin kendilerini yeni koşullar içinde bulduklarında, özellikle de farklı norm ve geleneklere sahip bireylerle etkileşime girdiklerinde meydana gelir. (Yılmaz, 2021).

1.3.5. Sosyalleşmenin Özellikleri

Sosyalleşmeyi bireylerin içinde bulundukları gruplarda kurallara uyma sürecidir diye adlandırabiliriz. Sosyalleşme bir öğrenme sürecidir. Toplumda yaşayan bireylerin belli toplum kurallarına uymaları beklenir. İnsan başka insanlarla paylaştığı bazı değerler sonucunda şahsiyet kazanmaktadır. Kişi doğar doğmaz bir sosyal varlık olarak dünyaya gelmez. Sosyalleşme süreç isteyen bir olaydır (Koştas, 1987).

Doğası gereği insanlar birer sosyal varlıklardır. İnsanın sosyalleşmesinin etkenleri arasında dil, yazı veya resmetmek vardır. İnsanoğlu bunlar aracılığı ile farklı insanlarla iletişim kurabilir ve bu yolla sosyalleşebilir (Bülbül, Ölçücü ve Akyol, 2022).

Sosyalleşmenin temel özelliklerini şu şekilde sıralayabiliriz;

- Sosyalleşme kavramı mevcut tüm toplumlar için geçerlidir
- Birey bir gruba katılır ve sosyalleşme başlar. Sadece grup bireyi etkilemez, bireyde grubu etkiler.
- Sosyalleşme süreci içerisinde karşılıklı değer aktarımı gerçekleşir ve bunlar önemlidir.
- Sosyalleşme süreci doğum ile başlayıp ölüm ile sonlanır.
- Sosyalleşme büyük yaş gruplarından ziyade küçük yaş gruplarında daha yaygındır.
- Sosyalleşme toplumdaki her bireyin değerli olduğu üzerine yoğunlaşır. (Adanır, 2022).

1.3.6. Sosyalleşmeyi Etkileyen Faktörler

Sosyalleşme süreci, tüm şekillenen davranışlarda olduğu gibi, öğrenme süreci açısından büyük önem taşır. Birey, doğumdan ölüme kadar birçok farklı çevresel etkenden etkilenebilir ve sosyal yaşamında kendine özgü davranış biçimleri

geliştirebilir. Bu nedenle, bireyin sosyalleşmesini etkileyen faktörler, bulunduğu çevresel koşullarla doğrudan ilişkilidir (Şahin, 2022).

Sosyalleşme sürecinde çeşitli faktörler rol oynamaktadır. Bu faktörlerin başlıcaları aile, okul ve kültürdür (Yağmur & İçigen, 2016). Sosyalleşme, bireylerin günlük yaşamlarında ve iş hayatlarında daha başarılı bir şekilde çalışabilmelerini ve ilişkilerini sürdürebilmelerini sağlayan önemli bir kavramdır. Sosyalleşme, belirli kurumlar aracılığıyla gerçekleşir. Bu kurumlar şunlardır:

- Aile
- Okul ve Eğitim
- Arkadaş Grupları
- İletişim Araçları (Adanır, 2022)

1.3.7. Sosyal Hareketlilik

Sosyal hareketlilik özellikle sosyal çalışma ve araştırmalarda dikkate alınması gereken önemli bir olgudur. Köyden kente olan göç durumları, meslek ve eğitim alanındaki değişimler, kurumsal yapı değişimleri genel olarak sosyal hareketliliği etkileyen unsurlar arasında yer alır (Korkmaz, 2011).

Eskiden günümüze toplumlar çok farklı süreçlerden ve olaylar silsilesinden geçmiştir. Gerçekleşen bu durumlar sosyal hareketliliğin modern toplumlarda yaygınlaşmasına sebep olmuştur. Öte yandan bugün çok gelişmiş toplumlarda bile bireylerin en üst konumlara ulaşmak için mesleki anlamda dikey hareketlilik anlamına gelen kurumsal faaliyetler önemli bir olgu haline gelmiştir. Bunun tek göstergesi meslekler olmasa da bu önemli bir alandır (Yüksel, 2020).

1.3.8. Toplum

Toplum tarihsel süreç içerisinde aynı kara parçası üzerinde yaşayan, ortak bir geçmişe kültüre sahip ve iş birliği içinde yaşamını sürdüren insan topluluğudur.

Toplumsal yaşam boyunca birçok insan doğar, büyür ve ölürler; fakat toplum her zaman varlığını devam ettirir. Bu durumu bir futbol takımının varlığını sürdürmesine benzetebiliriz. Birçok sporcu bir kulüpte oynayabilir ve daha sonra bu kulüpten ayrılabilir. Bu durum kulübün süregelen varlığını etkilemez. Birçok oyuncu gelip geçse de kulüp varlığını devam ettirir (Yıldırım, 2019).

İnsanlar toplum şeklinde birlikte yaşarlar. Bu zorunlu ve doğal bir yaşam şeklidir. İnsanlar hayatlarını ve varlıklarını sürdürebilmek için birtakım örgütlenmelere ihtiyaç duyarlar. Bu örgütlenmeler kültürel, teknolojik, siyasi veya ekonomik olabilir. İnsanlar daha sonra bu örgütlere katılabilir ve belirli kurallar çerçevesinde hayatlarını sürdürebilirler. Bu durum daha sonra toplumsal kuralların meydana gelmesini ve insanların birlikte yaşamasına bağlı olarak toplum kelimesinin bir sentez olarak değerlendirilmesine sebep olur (Bostancı, 2010).

1.4. Sosyal Bütünleşme ve Spora Katılım

1.4.1. Sosyal Bütünleşme

Sosyal bütünleşme bir sosyalleştirme süreci olarak da ifade edilebilir. Sosyal bütünleşme hem bireyler arasında hem de grup üyeleri arasında belirli amaç ve hedeflerin aktarımını da sağlar. Bu aktarım ile bireyler içinde bulunduğu toplumun kültürel değerlerini, toplumsal normlarını ve üzerlerine düşen sorumlulukları yerine getirirler (Osmanoğlu ve Uzun, 2022).

Giderek daha fazla toplumların siyasi olarak da konusu haline gelmeye başlayan sosyal bütünleşme, genel olarak iş birliği, dayanışma, güven ve toplumları birbirine bağlayan önemli bir yapıştırıcı olarak kabul edilmektedir (Moustakas, 2023).

1.4.2. Spor ve Sosyalleşme İlişkisi

Spor insanın kendisini bulması açısından her zaman önemli bir olgu olmuştur. Bireyin sağlıklı yaşamasında, yenilenmesinde önemli rol oynamıştır. Sporun sosyalleşme boyutunda değerlendirdiğimizde ise spor, birey ve toplum arasında dostluk, kardeşlik duygularının pekişmesinde önemli rol oynamakta ve dünya barışı için her geçen gün önemini güçlendiren bir olgu olmayı sürdürmektedir (Özdiñç, 2005).

Toplum içerisindeki en önemli unsur bireydir. Bireylerin ise sağlıklı, mutlu, sosyal ve psikolojik açıdan sağlıklı olmaları gerekmektedir. Bu açıdan yaklaştığımızda sporun günümüz modern toplumlarında en etkili ve yaygın kurumlardan biri olduğunu görürüz. Sporun temel gayesi insanların ruhen, bedenlen ve sosyal olarak sağlıklı olmasını sağlamaktır. Sporun kişisel faydalarından ziyade bireyler üzerinde toplumsal

olarak da birçok faydası bulunmaktadır. Bugün birçok araştırma toplumların spor yapması ile gelişmiş bir toplum olma arasında dikkate alınır önemde bir paralellik olduğunu ortaya koymaktadır (Yetim, 2000).

Spor kavramının günümüzde sadece insanların fiziksel ve ruhsal açıdan sağlıklı olmaları anlamına gelmekten çok daha ileri gittiği görülmektedir. Spor, iş birliği içerisinde ortak bir düzen sağlamak ve bireylerin sosyalleşmelerine katkı sağlayan önemli bir olgu haline almış bulunmaktadır (Küçük ve Koç, 2003).

Spor bireylerin sosyal ortamlarda bulunmalarını sağlayan sosyal bir faaliyet olma özelliği taşıdığı için bireylerin sosyalleşmesi açısından önemlidir bir konudur. Gelişmiş toplumları incelediğimizde sportif faaliyetlerin bu toplumlarda daha çok gruplar halinde yapıldığını görürüz. Bu durum insanların farklı insan grupları ile tanışıp etkileşim içinde bulunmalarına, yeni arkadaşlık ve dostluk bağları oluşturmalarına ve spor sayesinde sosyalleşmelerine olanak sağlar (Ağkurt, 2018).

1.4.3. Sporun Sosyalleşme Sürecindeki Yeri ve Önemi

Spor artık günümüzde sıradan veya plansız faaliyetlerden ziyade daha fazla zaman ayrılan, farklı motivasyon arayışları içerisine girilen ve önemi her geçen gün toplumların nazarında artış gösteren bir olgu olmaya devam etmektedir. Spor bu nedenle kişilerin bireysel faaliyet alanlarından çıkıp daha organize ve toplumu ilgilendiren bir şekil almaya başlamıştır. Sporun ekonomiye olan katkısı, spor kulüplerinin her geçen gün artan izlenilme oranları, sporu toplumsal anlamda önemli bir noktaya getirmiştir (Özdilek, Harmanlar ve Göral, 2000).

Spor bir ülkenin hem mali anlamda hem de sosyal anlamda kalkınması bakımından büyük bir öneme sahiptir. Bunların gerçekleşebilmesi için gerekli şartların ve ortamların oluşturulabilmesi ve bunun toplum için bir kültür haline getirilebilmesi önemlidir. Böyle olması durumunda bireyler spor faaliyetlerine daha fazla zaman ayırabilmekte, kültürel ve sağlık açısından gelişim göstermekte, bu durumda toplumun refahını yükseltip gelişmesine neden olmaktadır (Keten, 1990).

Spor faaliyetleri ferdi bir şekilde lanse edilse de sporun toplumsal boyutu daha ağır basar niteliktedir. Özellikle sosyal yaşamın içerisinde yer alan rekabet, yarışma, ödül gibi tanımlarla bireyin sosyal yaşama adaptasyonu sağlanabilmektedir. Bunun

yanında sporun toplumsal katkılarının yanında kişisel benlik saygısı üzerinde de önemli etkilerinin olduğu bilinmektedir (Çakmakçı, 2001).

Sosyal faaliyetler açısından sporun önemini incelersek;

- Spor farklı sosyal tabakalardan kişilerin kaynaşmasını sağlar.
- Belli başlı planlara ulaşmak için eğitir.
- Toplu yapılan hareket çalışmalarında ihtiyaç duyulan yardım duygusunu geliştirir.
- Kişileri adil olmaları konusunda harekete geçirir.
- Kişileri sosyalleşme konusunda teşvik eder.
- Sosyal açıdan ihtiyacımız olan sevgi, saygı ve hoşgörü bağlarını kuvvetlendirir.
- Kişileri istenmeyen huylarından uzaklaştırır.
- Kişilere toplum içerisinde sosyal statüler edindirir.
- Bizler için değerli olan özel insanları (engelli bireyler) rehabilite eder (Ponchillia, Strause ve Ponchillia, 2002).

1.4.4. Spor ve Sosyal Bütünleşme İlişkisi

Spor, sosyal bütünleşme bakımından toplumsal olarak birçok faydayı içinde barındıran bir olgudur. Bazı batılı devletlerde yapılan çalışmalarda özellikle çok kültürlülüğün yaşandığı bölgelerde spora ait programların sosyal bütünleşmeyi sağlama açısından katkıları ortaya koyulmuştur (Lee, Yeo ve Ahn, 2021). Spor adına eski zamanlardan bu yana yapılan araştırmalara baktığımız zaman, sosyal bütünleşme üzerinde çok önemli etkilere sahip olduğunu görmekteyiz. Bilhassa Türk devletlerini incelediğimiz zaman sporun birçok sosyal faaliyete konu olduğu, insanlara çok faydalı olduğu, birlik beraberlik açısından toplumun bütünleşmesi üzerinde katkılarının büyük olduğunu anlamaktayız. Spor ayrıca farklı kültürden, dinden, ırktan insanların sosyal açıdan bütünleşmelerini sağlar (Koşu, 1998). İnsanların bir araya gelmesini ve ortak eylemler içerisinde hareket etmelerini sağlama konusunda önemli işlevler görür. Bireylerin dili, dini, ırkı, eğitim seviyeleri, sosyal konumları ne durumda olursa olsun iletişim kurmalarına yardımcı olan aynı zamanda toplumsal yapının durumuna göre şekil alabilen bir olgudur (Bayraktar, 1999).

Bireylerin spor aracılığı ile farklı insanlar ve yerlere tanıklık etmeleri, farklı kültürler ile etkileşim içerisine girmeleri bazı önyargıların ortadan kalkmasına sebep olmuştur. Bunun yanında yetenekli ve başarılı olmanın birçok farklı etnik unsurun da arka planda kalmasına sebep olduğunu göstermiştir (Osmanoğlu ve Uzun, 2022).

Sporun genç nesillerin yetiştirilmesi, sosyalleştirilmesi açısından özellikle eğitim kurumları ve yerel yönetimlerin üzerine büyük görevler düşmektedir. Sporun sosyal bütünleşme üzerindeki etkilerini, önemini çok küçük yaşlardan itibaren başlatarak eğitim kurumlarında uzman kişiler tarafından aktarımı sağlanmalıdır. Spor faaliyetlerine gerekli önemin verilip çeşitliliğin artırılması gerekmektedir. Ayrıca eğitim kurumlarının yapımı planlanırken gerekli spor alanlarının bu plana dahil edilmesi ve gençlerimizin sosyalleşmesine ciddi anlamda katkı sağlayacak olması unutulmamalıdır (Saykal, 2019).

Sportif faaliyetler günümüzde insanların fiziksel ve mental aktivite faaliyetleri olarak görülse de bundan çok daha ileri gitmiştir. Spor özellikle sorumluluk alma ve iş birliği gibi konularda bireylerin sosyalleşmelerine yardımcı olan önemli bir kurumdur. Bireylerin sosyal yaşamları içerisinde psiko-sosyal açıdan gelişmelerini destekleyen en önemli kavramlardan biri olduğu ve insanları sosyal ve psikolojik açıdan aktif kılmının en kolay yollarından birinin spor olduğu unutulmamalıdır. Bireyler sporun sağlamış olduğu sosyal aktivitelere katılarak sosyalleşir ve manevi olarak yalnızlık hislerini, iş ve doğal yaşamdaki monoton düzenlerinin kendilerine vermiş oldukları kötü hisleri kendi içlerinde yenmiş olur (Küçük ve Koç, 2015).

Spor bireylerin aktif bir çevre faaliyetine katılabilmeleri için önemli bir araç olduğundan sosyalleşme kavramıyla doğrudan ilişkilidir. Sporun fiziksel fayda sağlamasının yanında sosyal anlamda da birçok faydası kanıtlanmıştır (Ceylan, 2011).

1.4.5. Spora Katılım Kavramı

Spora katılım küçük yaştan itibaren bireylerin bulunduğu çevrede ve sahip olduğu olanaklar imkanında gerçekleşir. Bireyler okul yaşamından önce bulunduğu çevrede tanıştığı spora katılma alışkanlığını okula başladıktan sonra da devam ettirme olanağı bulur (Balanlı, 2017). Özellikle ergenlerin spora katılımı önemli bir faktördür. Araştırmalar yapılandırılmış belirli ortam ve programlarda belirli amaca yönelik

gerçekleştirilen aktivitelerin ergenlerde benlik ve kimliğinin oluşması açısından olumlu etkilerinin olduğunu göstermektedir (Alparslan, 2012).

Tüm ülkelerin sportif etkinlikler ve spora katılım konusundaki tutumu, eğitim bütünlüğünü zedelemekten ülke insanının sağlıklı ve yararlı bireyler olmasını sağlamaktır. Ruhen ve bedenen sağlıklı insanların olması ülkenin spora katılım konusunda belirli noktalara gelmiş olduğunu gösterir. Özellikle gelişim çağındaki çocukların enerjilerini tüketmeleri ve streslerini gidermeleri açısından spora katılım önemlidir. Ayrıca ders dışı zamanlarda bireylerin bir uğraşı olabilirken, toplum içinde saygınlık kazanma konusunda da spora katılım önemli bir olgu olarak gözükmektedir (Diker, Göktaş ve Kilci, 2022).

1.4.6. Spora Katılımın Etkileri

Spora katılımın bireyler üzerinde önemli etkileri olduğu bilinir. Fiziksel aktivite özellikle kalp ve damar hastalıklarında önemli ölçüde önleyici ve koruyucu etkiler sağlamaktadır. Ayrıca spora katılım gösterenlerin yaşam sürelerinin de uzadığı yönünde birçok çalışma mevcuttur (Balanlı, 2017). Bunun yanında sporla uğraşan ve fiziksel aktiviteyi hayatına entegre eden insanların hem psikolojik hem de yaşam doyumu düzeylerinde de iyi yönde artış olduğu görülmektedir (Çakır ve Ergin, 2023).

Spor temelli programların insanların ruh sağlığına önemli faydaları olduğu ortaya koyulmuştur (Fernandez vd., 2023). Sağlığı iyileştirmek bunun yanında zindeliği korumak amacı ile yapılandırılmış, planlı ve programlı bir şekilde uygulanan spor faaliyetlerinin geniş açıdan ele alındığında fiziksel anlamda da önemli faydaları olduğu görülmektedir (Clarke, Felicity, Jones ve Smith, 2021).

Yapılan araştırmalar incelendiğinde, sporun insan organizması üzerinde pozitif anlamda değişimlere neden olduğunu göstermektedir. Kas gelişimi üzerine etkileri, kas liflerinin çoğalması, kas çapı ve kas kuvvetinin gelişmesine neden olmaktadır (Demir ve Filiz, 2004).

Spora hangi düzey ve biçimde katılırsak katılım spor, antrenör, hakem, yönetici, seyirci vb. belirli bir disiplin içerisinde ahlaklı, hoşgörülü, saygılı, dürüst, davranma konusunda dikkat etmeliyiz. Bu kurallar yazılı olsun veya olmasın ahlaki çerçevede bu yaklaşımlar yerine getirilmelidir. Bu durum hem toplumu belirli

tehlikelerden koruyacak hem de insanlığa şeref kavramını benimsetecektir (Pehlivan ve Konukman, 2004).

1.4.7. Spora Katılım ve Akademik Başarı İlişkisi

Günümüzde sportif faaliyetlerden uzak kalmak küresel bir sorun haline gelmiştir. Özellikle okul çağındaki her beş çocuktan birinden daha azı önerilen fiziksel aktivite katılımını yerine getirmektedir. Son yirmi yılda sporun akademik başarı üzerindeki etkilerini inceleyen çalışmaların sayısında artış meydana gelmiştir (Muntaner Mas vd., 2024). Her geçen dönem giderek yoğunlaşan eğitim müfredatı içinde beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin önem derecesi sıklıkla tartışma konusu olmuştur. Bu konu üzerinde çalışmalar yapılmış ve sporun çocukların akademik başarısı üzerindeki etkisinin ortaya koyan testler sürekli değişmiş ve geliştirilmiştir (Lambert, Ford ve Jeanes, 2024). Mevcut bazı araştırmalar incelendiğinde akademik performansın karmaşık bir fenomen olduğunu görmekteyiz. Akademik performansı değerlendirirken birçok bileşeni de hesaba katmak gerektiği görülmektedir. Bunlar, sosyodemografik özellikler, kişilik özellikleri, motivasyon faktörleri, tutumlar olarak değerlendirilebilir (Trudeau ve Shephard, 2010). İncelenen çoğu spor branşı, spor için ortaya koyulmuş performansın okullarda özellikle İngilizce ve matematik derslerinde pozitif korelasyona sahip olduğunu göstermiştir (Dexter, 1999). Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılan çalışmalarda akademik başarıya olan odaklanmanın artmasıyla spora katılma oranının düştüğünü göstermektedir. ABD'li araştırmacılar elli yıla yakındır spora katılımın biliş ve akademik başarı üzerindeki etkilerini incelemektedir. Yapılan birçok araştırmada spora katılımın akademik başarı üzerinde olumlu etkilerinin olduğunu ortaya koymuştur (Howie ve Pate, 2012). Bununla birlikte sporla uğraşan öğrencilerin sağlıklı yaşam tarzı davranış durumlarında ve yaşam kalitelerinde önemli ölçüde artış olduğu gözlenmiştir. Bu durum sporun akademik başarı üzerindeki etkisini de olumlu yönde desteklemektedir (Çakır vd., 2021). Fox ve diğerleri (2010) yapmış oldukları çalışmada, spora katılım sağlayan lise düzeyinde kız öğrencilerin akademik başarı oranlarının yüksek olduğunu, ortaokul seviyesinde spora katılım sağlayan erkek öğrencilerin yine akademik başarı oranlarının yüksek olduğunu tespit etmişlerdir.

1.5. Akademik Başarı

1.5.1. Akademik Başarı Kavramı

Akademik başarı genel anlamda öğrencilerin psikomotor veya duyuşsal gelişiminin dışında kalan mevcut bütün programlardaki davranış değişikliklerini ifade eder (Erdoğan, 2006). Akademik başarı üç temel nokta üzerinde kavramsallaştırılabilir. Bu kavramlar akademik performans, akademik kalıcılık ve akademik tatmindir. Bu grupta öğrencilerin eğitim ile ilgili deneyimlerini etkileyen birbiri ile ilişkili faktörleri daha iyi anlamamızı sağlar. Akademik performans daha çok not ortalaması gibi öğrencilerin belli parametrelerde başarılarını değerlendirir.

Akademik kalıcılık, öğrencilerin yüksek öğrenim seviyesinde kariyerlerini devam edebilmelerini yansıtır. Akademik tatmin ise, öğrencilerin çalışma programlarını, genel eğitim deneyimlerini çevreleyen düşünce ve duygularla ilgilidir (Lisnyj, Gillani, Pearl, McWhirter ve Papadopoulos, 2023).

Akademik başarı kavramı herhangi bir amaç için izlenen bir yol olarak ve başarıya ulaşma çabası olarak da ele alınabilir. Diğer yandan akademik başarı beceri ve bilgi gibi bilişsel davranışlarda olduğu kadar aynı zamanda bilişsel olmayan tutum ve kişilik davranışları ile de ilgilidir (Maçça, 2022).

Akademik başarı, kurum ya da öğretmenlerin belirledikleri başarı kriterlerine, bireylerin ulaşma düzeyi olarak tanımlanabilir. Bireylerin belirli bir akademik alanda sergiledikleri performans da akademik başarı olarak nitelendirilebilir. Akademik başarı belli başlı ölçümlerle veya sınavlarla elde edilebilir. Ancak daha çok sınavlarla veya öğretmenlerin verdikleri notlarla ana hatları çizilmiş okul derslerindeki yetenek ve bilgi olarak açıklanmaktadır (Sıral, 2020).

Akademik başarı zekâ, öğrenme hızı, kişilik yapısı, benlik saygısı, ders çalışma alışkanlıkları ve bunun yanında ebeveyn tutumu, aile ekonomik düzeyi, öğretmen ve okul yöneticilerinin yeterliliği ve tutumu gibi birçok kavramla ilişkilidir. Bütün bu kavramlar bireylerin akademik başarısı üzerinde önemli derecede etkiye sahiptir (Sarier, 2016).

Eğitimde başarının gelişimi okul ortamında okutulan dersler ile geliştirilmektedir. Akademik başarı genelde öğretmenin öğrencilere verdikleri notlar olarak değerlendirilmektedir (Carter ve Good, 1973).

1.5.2. Akademik Başarının Değerlendirilmesi

Bayram (2019) günümüzde mevcut ölçme ve değerlendirme yöntemlerini ele aldığımızda öğrencinin başarısının daha çok sonuç ve ürün odaklı olarak değerlendirildiğini belirtmektedir. Bireyin grup içinde mevcut durumu onun başarı seviyesini yansıtmaktadır. Ancak bu sistem bireylerin kendini tanıması ve gelişimi konusunda yeterli bilgi sağlamamaktadır. Akademik başarı, öğrencilerin tüm derslerden aldıkları notlarla ifade edilmektedir. Bu başarı sınıfta uygulanan bazı yazılı sınavlar ve öğretmen kanaatleriyle belirlenmektedir. Fakat öğretmen kanaatleri, bazı durumlarda sınırlı kalabilmektedir.

Bireylerin gelişimiyle beraber öğrencilerin kazanımları da farklılaşmakta ve boyutları genişlemektedir. Bu sebepten dolayı öğrencilerin gelişimini takip etmek ve değerlendirmek için öğrencilerle ilgili bilgi edinme yollarının, ölçme ve değerlendirme araçlarının, yöntem ve tekniklerin de zenginleştirilip değerlendirilmesi gerekir. Bu bağlamda 1990'lı yıllardan itibaren daha çok öğrenci merkezli birden fazla kaynaktan yararlanmak ve bu kaynaklardan elde edilen bilgilerden yola çıkarak bazı değerlendirme yöntemleri (portfolyo değerlendirme, performans değerlendirme, vb. ve (tutum ölçekleri, rubrikler, kontrol listeleri, puanlama yöntemleri) kullanılmaya başlanmıştır (Yılmaz, 2019).

1.5.3. Akademik Başarının Geliştirilmesi

Öğrenmenin gerçekleşmesinde etkili olan birçok faktör vardır. Bireylerin öğrenme yetenekleri ne kadar ileri seviyede olursa olsun aile, çevre, okul ortamı, öğrenme stilleri vb. birçok faktör akademik olarak gelişim sağlamanın önemli etmenlerini oluşturmaktadır (Ünal, 2021).

Geleneksel okullar genelde akademik olarak başarılı olmayı sadece akademik ortalama ile ilişkilendirir. Genel ağırlıklı not ortalamasını, temel bir gösterge olarak tanımlar. Bunun yanında, yakın dönemde eğitimciler refah seviyesinin ve öğrenci katılımı gibi psikolojik faktörlerinde öğrencinin akademik gelişimi üzerindeki etkilerini incelemeye başlamıştır. Yalnızca çalışma stratejilerinin veya test edilme özelliklerini değil aynı zamanda özbakım uygulamalarını da işin içine katan yeni uygulamaların değerlendirildiği gözükür. Ders konularından bazıları ertelemeyi yönetebilmek, üstbilişsel öğrenme stratejileri, büyüme ve olgunlaşma seviyesinin

farkına varmak, özyönetim ve öz bakım uygulamaları gibi içeriklerden oluşmaktadır (Tulabut, Mangalus, Cruz, Gonzales, Pare, Evaristo ve De Ala, 2021).

Öğrencilerin arkadaşları, öğretmenleri, bulundukları okul ortamının özellikleri eğitim durumlarını etkileyen unsurlardandır. Öğrencinin yeteneklerinin fark edilmesi ve bu doğrultuda gelişiminin sağlanması ve sosyal çevre ile uyumunda okul önemli bir kaynak olarak değerlendirilebilir. Özellikle üniversiteye geçiş aşamasında önemli bir kriter olan akademik başarı bu bağlamda değerlendirildiğinde öğrencilerin akademik başarılarının gelişiminde okul ortamının etkisi önemli bir unsur olarak gözükmektedir (Güney, 2021).

1.5.4. Akademik Başarıyı Etkileyen Faktörler

Öğrencilerin akademik başarıları, çeşitli faktörlerden etkilenmektedir. Bu faktörler arasında, etkili ve verimli ders çalışma alışkanlıkları ön plandadır. Daha önce yapılan birçok araştırma, öğrencilerin çalışma alışkanlıkları ile akademik başarıları arasında anlamlı bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur. Bu bulgular, ders çalışma alışkanlıklarının akademik başarı üzerindeki etkisinin önemli bir faktör olduğunu göstermektedir. Bu konuya odaklanan somut çalışmalar, akademik başarı oranının artmasına katkıda bulunacaktır. (Atılğan, 1998).

Akademik başarı hem bireysel hem de toplumsal açıdan büyük bir öneme sahip olup, yıllar boyunca birçok eğitimcinin araştırma konusu olmuştur. Sürekli bir şekilde değişmekte ve gelişmekte olan toplum yapısıyla birlikte eğitim öğretim sistemleri, bireylerin özelliklerinin günden güne farklı bir hal alması ve akademik başarının genel yapısı da değişime uğramıştır. Her eğitim sistemi yetiştirdiği öğrencilerin akademik başarılarının yüksek olmasını istemektedir. Genel olarak bu durum incelendiğinde başarılı olan öğrenciler yanında başarılı olamayan öğrencilerinde olduğu görülmektedir. Bu öğrenciler hedeflenen seviyeye ulaşamamış, geçerli not puanlarının altında kalmış öğrencilerdir (Gülbay, 2021).

Öğrencilerin akademik başarılarını etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Akademik başarı, genellikle öğrencilerin öğrenme özellikleri ile doğrudan ilişkilidir. Öğrencilerin akademik başarılarının incelendiği çeşitli araştırmalarda farklı boyutların ortaya çıktığı görülmektedir (Baysal, 2020). Çubuk (2019) öğrencilerin başarı durumlarını etkileyen birçok faktör olduğunu belirtmiştir. Bu faktörlerin iyi bir

şekilde tanımlanması ve gerekli önlemlerin alınması önemlidir. Medikoğlu (2018) okulun başarı durumunu etkileyen faktörleri üç ana kategori altında ele almıştır. Bunlar:

- Bireysel Faktörler: Gelişimsel, psiko-sosyal ve bedensel faktörler
- Çevresel Faktörler: Okul, öğretmen, arkadaş
- Ailesel Faktörler: Sosyoekonomik düzey, eğitim görüşü, vb.

1.5.5. Sosyal Bütünleşme, Spora Katılım ve Akademik Başarı İlişkisi

Günümüz eğitim faaliyetleri eskiye nazaran öğrencilerin daha çok fiilen katıldıkları ve süreç içerisinde aktif rol aldıkları durumlardan oluşmaktadır. Ders dışı etkinlikler, dersin süresi dışında dersin kazanımlarıyla paralel hem ferdi hem de grupla yapılan, belirli zaman aralıklarında gerçekleştirilen kazanıma uygun öğrenme faaliyetleridir. Günümüzde öğretime dair yaklaşımların en önemli unsuru aktif öğrenmeyi sağlamasıdır. Öğrencilerin ders dışı etkinliklere katılması aktif olarak süreç içerisinde kalmasına yardımcı olabilmektedir (Karaburçak, Turhan ve Akalan, 2021).

Öğrencilere kurum tarafından sunulan çeşitli sosyal katılım fırsatları akademik nitelik bakımından öğrencilerin gelişimine destek olmaktadır. Ders dışı etkinliklere katılım, öğrencilerin hem genel eğitim açısından gelişimini hem de sosyal anlamda topluma ve çevreye daha kolay entegre olmalarını sağlamaktadır (Sá, 2023).

Özellikle erken çocukluk döneminde ortaya çıkabilecek olan birtakım sorunlarla daha iyi başa çıkabilmek için gelişme sürecinde sosyal ve duygusal anlamda ilerlemenin önemi üzerinde durulmalıdır. Çocuğun sosyal ortamlardan izole edilmesi hem zihinsel hem de motorik olarak gelişiminde gecikmelere sebebiyet verecektir. Bu durum çocuğun eğitim hayatında da aksaklık yaşamasına akademik olarak zarar görmesine neden olabilmektedir (Richards, Kinder ve Templin, 2024).

Spor bireylerin sosyal gruplara katılması konusunda önemli bir sosyal etkinlik olmasından dolayı bireylerin sosyalleşmesinde önemli bir role sahiptir. Spor modern topluluklarda her zaman kollektif bir olgu olarak değerlendirildiği için sportif etkinlikler sayesinde bireyler farklı gruplar ile etkileşim haline girmiştir. Bu sayede bireyler kendi alanları dışına çıkarak başka kişilerle etkileşime geçmiş, farklı inançtan, gelenekten, düşünce yapısından insanla sosyalleşme şansı yakalamıştır (Yıldırım, 2015).

Berger ve Milem (2000)' e göre özellikle öğrencilerin akademik ortama ilişkin algı ve bağlılıkları bakımından eğitim gördükleri kurumun ortam ve sosyal çevresinin, öğrenci üzerinde bırakacağı etki doğrudan akademik anlamda etkisini gösterecektir. Öğrencilerin bulundukları sosyal çevreye ilişkin algıları ne kadar olumlu olursa hem sosyal bütünleşme hem de akademik anlamda pozitif geri bildirimler almak daha mümkün olacaktır.

Sporun bilişsel olarak bireyler üzerinde var olan etkisini araştıran ve spora katılım sağlayan bireylerin akademik olarak daha başarılı olacağının aksine, bu durumun bir etkisi olmayacağını savunan çalışmalar da mevcuttur. Tanır ve Yoncalık (2014)' te yaptıkları araştırmada fiziksel aktivite düzeyi ile akademik başarı arasında kayda değer olmayacak derecede düşük bir ilişkinin olduğunu ortaya koymuştur. Öte yandan spora katılımın akademik başarıyı düşüreceğini belirten çalışmalarda mevcuttur. Çek Cumhuriyeti'nde ergenler üzerinde yapılan bir araştırmada okul derslerinde başarılı olan çocukların hafta sonu fiziksel aktivitelere katılmadıkları belirtilmiştir (Kudlacek, Frömel, Jakubec, Groffik, 2016).

2. GEREÇ, YÖNTEM VE BUGLULAR

2.1. Gereç ve Yöntem

2.1.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada, nicel araştırma yöntemleri arasında yer alan tarama modeli kullanılmıştır. Bu model, geçmişte ya da mevcut durumu olduğu gibi betimlemeyi amaçlar. Araştırma konusu olan birey veya nesne kendi koşulları çerçevesinde ve mevcut şekliyle tanımlanmaya çalışılır; onları değiştirme veya etkileme girişiminde bulunulmaz. Önemli olan, onları uygun şekilde gözlemleyip tanımlayabilmektir (Karasar, 2010). Genel tarama modeli deney içermeyen nicel araştırmalara özgü betimleme, fark, ilişki vb. faktörleri inceler (Gliner vd., 2015).

2.1.2. Araştırma Evreni ve Örneklemi

Bu araştırmanın evreni 2023-2024 eğitim öğretim yılında Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi'nde öğrenim gören 18.130 öğrenciden oluşurken, araştırmanın örneklemini 674 öğrenciden oluşmaktadır. Gönüllülük esasına dayalı olarak belirlenen öğrencilerin 393'ü kadın 281'i erkek öğrencidir.

2.1.3. Araştırma Tekniği ve Protokol

Araştırmanın uygulama sürecine geçilmeden önce ilgili kurumlarla yazışmalar yapılarak yasal prosedürler tamamlanmıştır. İlk olarak, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Başkanlığı aracılığıyla ilgili kurumlarla gerekli yazışmalar gerçekleştirilmiştir. Daha sonra, araştırmanın etik kurul belgesi Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulu tarafından 25/08/2023 tarihinde 2023/240 sayılı karar ile alınmıştır.

2.1.4. Verilerin Analizi

Bu tez çalışmasında elde edilen verilerin düzenlenmesi ve grafiklerin oluşturulmasında MS Office 365 araçlarından faydalanılmış, istatistiksel analizler için ise SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) 27 yazılımı kullanılmıştır.

Verilerin analizinde öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri ve ölçek düzeylerinin belirlenmesi için tanımlayıcı istatistikler (frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma) kullanılmıştır. Araştırmada veri toplamak amacıyla 674 öğrenciye Kişisel Bilgi Formu ve Sporda Sosyal Bütünleşme Ölçeği uygulanmıştır. Öğrencilerden elde edilen veriler SPSS programına aktarılmıştır. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek için "Normallik Testi", çarpıklık-basıklık değerleri ve histogramlar incelenmiştir. Test sonuçları incelendiğinde, verilerin normal dağılmadığı tespit edilmiş ve bu nedenle "Nonparametrik testlerden" Mann- Whitney U testi ile Kruskal-Wallis testi kullanılmıştır. Son olarak, değişkenler arasındaki ilişkileri incelemek için Pearson Momentler Çarpımı korelasyonu uygulanmıştır.

2.1.5. Kişisel Bilgi Formu

Katılımcıların demografik özellikleri literatürdeki benzer çalışmalar incelendikten sonra bilgi formu şeklinde oluşturulmuştur. Form içerisinde cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi, yaşanılan yer, spora katılım durumu ve GANO ile ilgili sorular yer almaktadır.

2.1.6. Sporda Sosyal Bütünleşme Ölçeği

Araştırmada, Yılmaz, Karlı ve Yetim tarafından geliştirilen Sporda Sosyal Bütünleşme Ölçeği kullanılmıştır. Bu ölçek, sporun sosyal bütünleşmeye etkisini değerlendiren 7 alt boyut içermektedir. Katılımcılar, sporun sosyal bütünleşmeye etkisini değerlendiren 32 maddelik bir ölçeği doldurmuşlardır. Ölçekte sorular, 5'li Likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılarak değerlendirilmiştir, her bir soru için "Hiç katılmıyorum", "Katılmıyorum", "Kararsızım", "Katılıyorum", "Tamamen katılıyorum" seçenekleri sunulmuştur.

Yüksek puan, yüksek sosyal bütünleşme düzeyini, düşük puan ise düşük sosyal bütünleşme düzeyini temsil etmektedir. Ölçekte yer alan sorular, 7 alt boyut altında toplanmaktadır. Bu boyutlar şunlardır:

Kişisel gelişim: 9, 10, 11, 16, 17, 18 ve 20. maddelerden oluşmaktadır. Sosyalleşme: 19, 21, 22, 25, 26, 27 ve 28. maddelerden oluşmaktadır. Fiziksel fayda: 2, 12, 13, 14 ve 15. maddelerden oluşmaktadır. Bütünleşme: 29, 30, 31 ve 32. maddelerden oluşmaktadır. Psikolojik gelişim: 1, 4, 7 ve 8. maddelerden oluşmaktadır. Ahlaki gelişim: 6, 23 ve 24. maddelerden oluşmaktadır. Duygusal gelişim: 3 ve 5.

maddelerden oluşmaktadır. Ölçeğin faktörlerin Cronbach's alfa iç tutarlılık değerleri incelendiğinde, birinci faktör için 0.80, ikinci faktör için 0.82, üçüncü faktör için 0.80, dördüncü faktör için 0.82, beşinci faktör için 0.71, altıncı faktör için 0.75 ve yedinci faktör için 0.55 olarak belirlenmiştir. Toplam ölçeğin Cronbach's alfa iç tutarlılık değeri ise 0.91 olarak tespit edilmiştir (Yılmaz, Karlı ve Yetim, 2006).

2.1.7. Akademik Başarı Not Ortalamaları

Akademik başarıların değerlendirilmesi için öğrencilerin genel not ortalamaları dikkate alınmıştır. Öğrencilerin eğitim gördükleri yarıyıl baz alınarak, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi öğrencisi olma şartı ile Google Drive üzerinde hazırlanan elektronik anket yöntemi ve elden hazırlanıp uygulanan anket tekniği ile veriler elde edilmiş, ayrıca öğrenci işleri bilgi sisteminden GANO'lar kontrol edilerek çalışmanın geçerlilik ve güvenilirliği sağlanmıştır.

Tablo 1. RTEÜ'nün harf ile ilan edilen başarı notları ve ağırlık katsayıları

<i>100'lük Başarı Notu</i>	<i>Harf Notu</i>	<i>Katsayı</i>	<i>Başarı Durumu</i>	<i>Not Ortalamasına</i>	<i>Anlamı</i>
91-100	AA	4	Başarılı	Katılır	Mükemmel
84-90	BA	3,5	Başarılı	Katılır	Çok iyi
77-83	BB	3	Başarılı	Katılır	İyi
70-76	CB	2,5	Başarılı	Katılır	Orta
60-69	CC	2	Başarılı	Katılır	Yeterli
50-59	DC	1,5	Yarıyıl Not Ortalamasına ve Sınav Türüne Göre Başarılı/Başarısız	Katılır	Şartlı Başarılı (Tıp ve Diş Hekimliği Fakülteleri Hariç)
40-49	DD	1	Başarısız	Katılır	Başarısız
30-39	FD	0,5	Başarısız	Katılır	Başarısız
0-29	FF	0	Başarısız	Katılır	Başarısız
0	D	0	Başarısız	Katılır	Devamsız

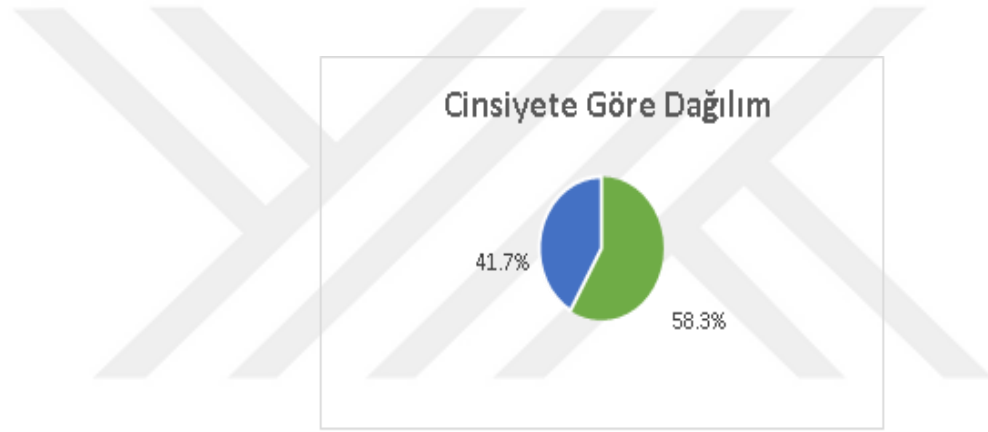
2.2. Bulgular

2.2.1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Bu bölümde katılımcılara ait demografik özellikler grafik ve yüzdelik olarak gösterilmektedir.

Cinsiyete Göre Katılımcıların Dağılımı

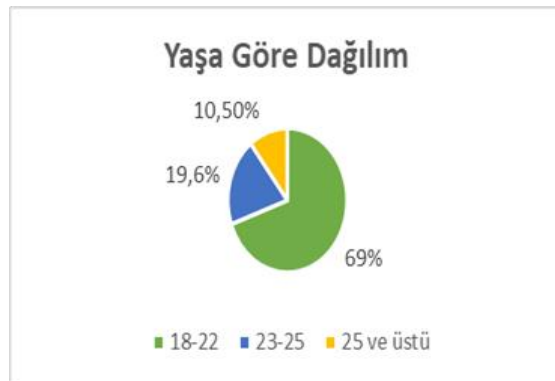
Araştırmaya katılım sağlayan bireylerin cinsiyet bazlı dağılımları incelendiğinde; %58,3'ünün kadın (393), %41,7'sinin erkek (281) olduğu görülmektedir (Bkz. Şekil 1).

Şekil 1. Cinsiyete göre katılımcıların dağılımı

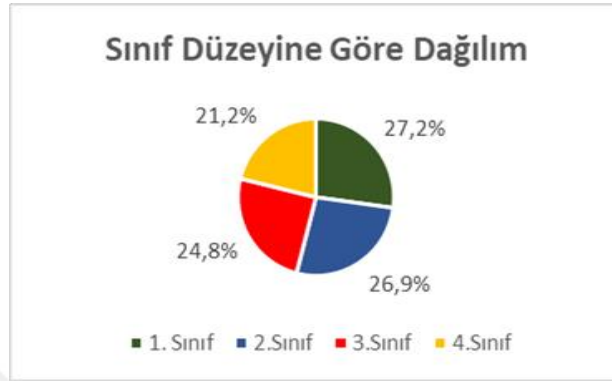
Yaşa Göre Katılımcıların Dağılımı

Araştırmaya katılım sağlayan bireylerin yaş bazlı dağılımları incelendiğinde; %69'unun (471) 18-22 yaş arasında, %19,6'sının (132) 23-25 yaş arasında, %10,5'inin ise (71) 25 yaş ve üstü bireylerden oluştuğu görülmektedir (Bkz. Şekil 2).

Şekil 2. Sınıf düzeyine göre katılımcıların dağılımı

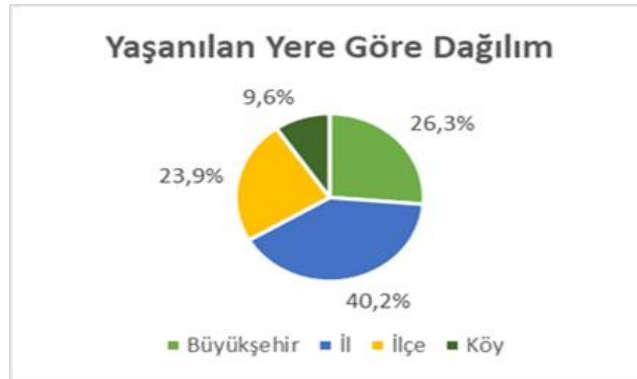
Araştırmaya katılım sağlayan bireylerin sınıf düzeyi bazlı dağılımları incelendiğinde %27,2'si 1.Sınıf (183), %26,9'u 2. Sınıf (181), %24,8'i 3. Sınıf (167), %21,2'si 4. Sınıf (143)' da öğrenim gören öğrencilerden oluştuğu görülmektedir (Bkz. Şekil 3)

Şekil 3. Katılımcıların sınıf düzeyi bazlı dağılımları

Yaşanılan Yere Göre Katılımcıların Dağılımı

Araştırmaya katılım sağlayan bireylerin yaşanılan yer bazlı dağılımları incelendiğinde; %26,3'ü Büyükşehir (177), %40,2'si İl (271), %23,9'u İlçe (161), %9,6'sı (65) Köyde yaşadığı görülmektedir (Bkz. Şekil 4).

Şekil 4. Katılımcıların yaşanılan yer bazlı dağılımları

Spora Katılım Durumuna Göre Katılımcıların Dağılımı

Araştırmaya katılım sağlayan bireylerin spora katılım durum bazlı dağılımları incelendiğinde %3,2'si eğlence amaçlı (7), %61,4'ü sportif amaçlı (135), %35'i kültürel amaçlı (77) olarak görülmektedir (Bkz. Şekil 5).

Şekil 5. Spora katılım durumlarına göre

Gano Durumlarına Göre Dağılım

Araştırmaya katılım sağlayan bireylerin GANO bazlı dağılımları incelendiğinde; %3,9'u çok iyi (26), %27'si iyi (182), %51'i orta (344), %13,8'i kötü (93), %4,3'ü çok kötü (29) olarak gör÷lmektedir (Bkz. Şekil 6).

Şekil 6. Katılımcıların GANO bazlı dağılımları

2.2.2. Hipotez Testleri

Hipotez 1'e Dair Bulgular

Cinsiyete göre öğrencilerin sosyal bütünleşme alt boyut puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını araştırmak için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Man Whitney U Testi uygulandı. Test sonuçları Tablo 2'de gösterilmektedir.

Tablo 2. Cinsiyete göre Mann Whitney U test sonuçları

Alt Boyut	Cinsiyet	Sıra Ort.	Sıra Toplam	df	U	p
<i>Kişisel Gelişim</i>	Kadın	331,24	130176,50	674	52755,500	0,319
	Erkek	346,26	97,298,50			
<i>Sosyalleşme</i>	Kadın	316,80	124502,00	674	47081,000	0,001
	Erkek	366,45	102973,00			
<i>Fiziksel Fayda</i>	Kadın	339,50	133,422,00	674	54432,000	0,747
	Erkek	334,71	94053,00			
<i>Bütünleşme</i>	Kadın	326,19	128193,50	674	50772,50	0,061
	Erkek	353,31	99281,50			
<i>Psikolojik Gelişim</i>	Kadın	327,41	128671,50	674	51250,500	0,105
	Erkek	351,61	98803,50			
<i>Ahlaki Gelişim</i>	Kadın	319,74	125657,00	674	48236,000	0,004
	Erkek	362,34	101818,00			
<i>Duygusal Gelişim</i>	Kadın	327,04	128525,50	674	51104,500	0,081
	Erkek	352,13	98949,50			

*p<0.05

Tablo 2’de test sonuçları incelendiğinde öğrencilerin sosyalleşme ve ahlaki gelişim alt boyut puanları arasında anlamlı farklılıkların olduğu görülmektedir (U;47081,000 $p<0.05$; U;48236,000 $p<0.05$).

Kişisel gelişim ($p=0,319$), fiziksel fayda ($p=0,747$), bütünleşme ($p=0,061$), psikolojik gelişim ($p=0,105$) ve duygusal gelişim ($p=0,081$) alt boyut puanları arasında farklar bulunsa da bu farkların istatistiki olarak bir anlam ifade etmediği görülmektedir (U;52755,500 $p>0,05$; U;54432,000 $p>0,05$; U; 50772,50 $p>0,05$; U;51250,500 $p>0,05$; U;51104,500 $p>0,05$).

Bu sonuçlar bağlamında cinsiyet değişkenine ait H_0 hipotezimiz desteklenmemiştir.

Hipotez 2’ye Dair Bulgular

Yaşa göre öğrencilerin sosyal bütünleşme alt boyut puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını araştırmak için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Kruskal Wallis Testi uygulandı. Test sonuçları Tablo 2’de gösterilmektedir

Tablo 3. Yaşa göre Kruskal Wallis test sonuçları

Alt Boyut	Yaş	Sıra Ort.	df	X	p
<i>Kişisel Gelişim</i>	18-22	326,57	674	5,089	0,079
	23-25	360,26			
	25 ve üstü	367,67			
<i>Sosyalleşme</i>	18-22	334,06	674	0,608	0,738
	23-25	348,73			
	25 ve üstü	339,43			
<i>Fiziksel Fayda</i>	18-22	330,45	674	2,514	0,284
	23-25	347,94			
	25 ve üstü	364,89			
<i>Bütünleşme</i>	18-22	334,87	674	0,905	0,636
	23-25	336,27			
	25 ve üstü	357,23			
<i>Psikolojik Gelişim</i>	18-22	327,66	674	4,321	0,115
	23-25	364,38			
	25 ve üstü	352,80			
<i>Ahlaki Gelişim</i>	18-22	335,28	674	0,311	0,856
	23-25	339,63			
	25 ve üstü	348,30			
<i>Duygusal Gelişim</i>	18-22	329,43	674	4,304	0,116
	23-25	345,44			
	25 ve üstü	376,28			

* $p<0.05$

Tablo 3’de test sonuçları incelendiğinde kişisel gelişim ($p=0,079$), sosyalleşme ($p=0,738$), fiziksel fayda ($p=0,284$), bütünleşme ($p=0,636$), psikolojik gelişim ($p=0,115$), ahlaki gelişim ($p=0,856$) ve duygusal gelişim ($p=0,116$) alt boyut puanları arasında farklar olsa da bu farkların istatistiki açıdan bir anlam ifade etmediği görülmektedir ($X^2(2) n=674 5,089 p>0,05$; $X^2(2) n=674 0,608 p>0,05$; $X^2(2) n=674 2,514 p>0,05$; $X^2(2) n=674 0,905 p>0,05$; $X^2(2) n=674 4,321 p>0,05$; $X^2(2) n=674 0,311 p>0,05$; $X^2(2) n=674 4,304 p>0,05$).

Bu sonuçlar bağlamında yaş değişkenine ait H_0 hipotezimiz desteklenmiştir

Hipotez 3’e Dair Bulgular

Sınıf düzeyine göre öğrencilerin sosyal bütünleşme alt boyut puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını araştırmak için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Kruskal Wallis Testi uygulandı. Test sonuçları Tablo 4’te gösterilmektedir.

Tablo 4. Sınıf düzeyine göre Kruskal Wallis test sonuçları

Alt Boyut	Yaşanılan Yer	Sıra Ort.	df	X	p
<i>Kişisel Gelişim</i>	1. Sınıf	328,17	674	1,882	0,597
	2. Sınıf	335,87			
	3. Sınıf	354,55			
	4. Sınıf	331,59			
<i>Sosyalleşme</i>	1. Sınıf	336,80	674	0,372	0,946
	2. Sınıf	342,12			
	3. Sınıf	339,97			
	4. Sınıf	329,66			
<i>Fiziksel Fayda</i>	1. Sınıf	343,61	674	1,141	0,767
	2. Sınıf	325,12			
	3. Sınıf	338,39			
	4. Sınıf	344,30			
<i>Bütünleşme</i>	1. Sınıf	345,84	674	2,424	0,489
	2. Sınıf	341,75			
	3. Sınıf	341,88			
	4. Sınıf	316,33			
<i>Psikolojik Gelişim</i>	1. Sınıf	339,38	674	0,553	0,907
	2. Sınıf	343,94			
	3. Sınıf	336,22			
	4. Sınıf	328,43			
<i>Ahlaki Gelişim</i>	1. Sınıf	341,61	674	2,370	0,499
	2. Sınıf	345,53			
	3. Sınıf	340,42			
	4. Sınıf	316,11			
<i>Duygusal Gelişim</i>	1. Sınıf	327,97	674	1,145	0,766
	2. Sınıf	345,73			
	3. Sınıf	343,49			
	4. Sınıf	332,28			

* $p<0.05$

Tablo 4’te test sonuçları incelendiğinde kişisel gelişim ($p=0,597$), sosyalleşme ($p=0,946$), fiziksel fayda ($p=0,767$), bütünleşme ($p=0,489$), psikolojik gelişim ($p=0,907$), ahlaki gelişim ($p=0,499$) ve duygusal gelişim ($p=0,766$) alt boyut puanları arasında farklar olsa da bu farkların istatistiki açıdan bir anlam ifade etmediği görülmektedir ($X^2(3) n=674 1,882 p>0,05$; $X^2(3) n=674 0,372 p>0,05$; $X^2(3) n=674 1,141 p>0,05$; $X^2(3) n=674 2,424 p>0,05$; $X^2(3) n=674 0,553 p>0,05$; $X^2(3) n=674 2,370 p>0,05$; $X^2(3) n=674 1,145 p>0,05$).

Bu sonuçlar bağlamında sınıf düzeyi değişkenine ait H_0 hipotezimiz desteklenmiştir.

Hipotez 4’e Dair Bulgular

Yaşanılan yere göre öğrencilerin sosyal bütünleşme alt boyut puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını araştırmak için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Kruskal Wallis Testi uygulandı. Test sonuçları Tablo 5’te gösterilmektedir.

Tablo 5. Yaşanılan yere göre Kruskal Wallis test sonuçları

Alt Boyut	Yaşanılan Yer	Sıra Ort.	df	X	p
<i>Kişisel Gelişim</i>	Büyükşehir	345,98	674	4,954	0,175
	İl	346,20			
	İlçe	332,74			
	Köy	289,90			
<i>Sosyalleşme</i>	Büyükşehir	341,73	674	2,88	0,410
	İl	349,06			
	İlçe	321,18			
	Köy	318,20			
<i>Fiziksel Fayda</i>	Büyükşehir	339,69	674	6,949	0,074
	İl	339,53			
	İlçe	354,31			
	Köy	281,44			
<i>Bütünleşme</i>	Büyükşehir	345,84	674	0,977	0,807
	İl	339,80			
	İlçe	327,48			
	Köy	330,02			
<i>Psikolojik Gelişim</i>	Büyükşehir	335,92	674	3,222	0,359
	İl	349,89			
	İlçe	331,61			
	Köy	304,72			

Tablo 5 (Devam). Yaşanılan yere göre Kruskal Wallis test sonuçları

<i>Ahlaki Gelişim</i>	Büyükşehir	346,45	674	2,591	0,459
	İl	345,15			
	İlçe	331,61			
	Köy	304,72			
<i>Duygusal Gelişim</i>	Büyükşehir	332,87	674	6,792	0,079
	İl	343,48			
	İlçe	353,49			
	Köy	285,55			

*p<0.05

Tablo 5’te test sonuçları incelendiğinde kişisel gelişim (p=0,175), sosyalleşme (p=0,41), fiziksel fayda (p=0,074), bütünleşme (p=0,807), psikolojik gelişim (p=0,359), ahlaki gelişim (p=0,459) ve duygusal gelişim (p=0,079) alt boyut puanları arasında farklar olsa da bu farkların istatistiki açıdan bir anlam ifade etmediği görülmektedir (X2 (3) n=674 4,954 p>0,05; X2 (3) n=674 2,88 p>0,05; X2

(3) n=674 6,949 p>0,05; X2 (3) n=674 0,977 p>0,05; X2 (3) n=674 3,22 p>0,05; X2 (3) n=674 2,591 p>0,05; X2 (3) n=674 6,792 p>0,05).

Bu sonuçlar bağlamında yaş değişkenine ait H0 hipotezimiz desteklenmiştir.

Hipotez 5’e Dair Bulgular

Spora katılım durumuna göre öğrencilerin sosyal bütünleşme alt boyut puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını araştırmak için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Kruskal Wallis Testi uygulandı. Test sonuçları Tablo 6’da gösterilmektedir.

Tablo 6. Spora katılım durumuna göre Kruskal Wallis test sonuçları

Alt Boyut	Spora Katılım	Sıra Ort.	df	X	p	Fark
<i>Kişisel Gelişim</i>	Eğlence Amaçlı	310,56	674	15,965	0,000	3>1
	Sportif Amaçlı	369,39				
	Kültürel Amaçlı	378,00				
<i>Sosyalleşme</i>	Eğlence Amaçlı	323,96	674	5,585	0,061	
	Sportif Amaçlı	357,96				
	Kültürel Amaçlı	308,08				
<i>Fiziksel Fayda</i>	Eğlence Amaçlı	319,08	674	7,918	0,019	2>1
	Sportif Amaçlı	361,51				
	Kültürel Amaçlı	340,40				
<i>Bütünleşme</i>	Eğlence Amaçlı	326,000	674	3,437	0,179	
	Sportif Amaçlı	363,42				
	Kültürel Amaçlı	331,98				
<i>Psikolojik Gelişim</i>	Eğlence Amaçlı	317,54	674	9,200	0,010	2>1
	Sportif Amaçlı	363,42				
	Kültürel Amaçlı	341,90				
<i>Ahlaki Gelişim</i>	Eğlence Amaçlı	310,13	674	17,119	0,000	3>1
	Sportif Amaçlı	371,88				
	Kültürel Amaçlı	356,46				
<i>Duygusal Gelişim</i>	Eğlence Amaçlı	311,76	674	16,152	0,000	2>1
	Sportif Amaçlı	367,21				
	Kültürel Amaçlı	384,62				

*p<0.05

Tablo 6' da test sonuçları incelendiğinde kişisel gelişim, fiziksel fayda, psikolojik gelişim, ahlaki gelişim ve duygusal gelişim alt boyut puanları arasında anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir ($X^2(2) n=674$ 15,965 $p<0,05$; $X^2(2) n=674$ 7,918 $p<0,05$; $X^2(2) n=674$ 9,200 $p<0,05$; $X^2(2) n=674$ 17,119 $p<0,05$; $X^2(2) n=674$ 16,152 $p<0,05$).

Gruplar arası farklılaşmaların ortaya konması için yapılan Pairwise Comparisons test sonuçları şu şekildedir.

Kişisel gelişim alt boyutunda kültürel amaçlı spora katılım sağlayan öğrencilerin sıra ortalamalarının eğlence amaçlı spor yapan öğrencilerin sıra ortalamalarından daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Fiziksel fayda alt boyutunda sportif amaçlı spora katılım sağlayan öğrencilerin sıra ortalamalarının eğlence amaçlı spor yapan öğrencilerin sıra ortalamalarından daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Ahlaki gelişim alt boyutunda kültürel amaçlı spora katılım sağlayan öğrencilerin sıra ortalamalarının eğlence amaçlı spor yapan öğrencilerin sıra ortalamalarından daha yüksek olduğu, sportif amaçlı spora katılım sağlayan öğrencilerin sıra ortalamalarının ise eğlence amaçlı spor yapan öğrencilerin sıra ortalamalarından daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Duygusal gelişim alt boyutunda sportif amaçlı spora katılım sağlayan öğrencilerin sıra ortalamalarının eğlence amaçlı spor yapan öğrencilerin sıra ortalamalarından daha yüksek olduğu, kültürel amaçlı spora katılım sağlayan öğrencilerin sıra ortalamalarının ise eğlence amaçlı spor yapan öğrencilerin sıra ortalamalarından daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Bu sonuçlar bağlamında spora katılım durumu değişkenine ait H0 hipotezi desteklenmemiştir.

Hipotez 6'ya Dair Bulgular

GANO durumlarına göre öğrencilerin sosyal bütünleşme alt boyut puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını araştırmak için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Kruskal Wallis Testi uygulandı. Test sonuçları Tablo 7'de gösterilmektedir.

Tablo 7. GANO durumlarına göre Kruskal Wallis test sonuçları

Alt Boyut	GANO	Sıra Ort.	df	X	p
<i>Kişisel Gelişim</i>	Çok İyi	322,23	674	3,834	0,429
	İyi	324,90			
	Normal	351,58			
	Kötü	317,97			
	Çok Kötü	325,84			
<i>Sosyalleşme</i>	Çok İyi	258,08	674	6,176	0,186
	İyi	337,87			
	Normal	347,49			
	Kötü	319,94			
	Çok Kötü	344,28			
<i>Fiziksel Fayda</i>	Çok İyi	299,77	674	2,057	0,725
	İyi	345,00			
	Normal	340,96			
	Kötü	321,89			
	Çok Kötü	333,33			
<i>Bütünleşme</i>	Çok İyi	270,90	674	6,474	0,166
	İyi	338,40			
	Normal	334,68			
	Kötü	346,82			
	Çok Kötü	395,09			
<i>Psikolojik Gelişim</i>	Çok İyi	337,77	674	1,700	0,791
	İyi	338,94			
	Normal	338,95			
	Kötü	319,25			
	Çok Kötü	369,62			
<i>Ahlaki Gelişim</i>	Çok İyi	331,44	674	2,524	0,64
	İyi	321,08			
	Normal	346,81			
	Kötü	331,74			
	Çok Kötü	354,09			
<i>Duygusal Gelişim</i>	Çok İyi	319,79	674	1,438	0,837
	İyi	333,89			
	Normal	345,10			
	Kötü	325,16			
	Çok Kötü	325,52			

*p<0.05

Tablo 7’de test sonuçları incelendiğinde kişisel gelişim ($p=0,429$), sosyalleşme ($p=0,186$), fiziksel fayda ($p=0,725$), bütünleşme ($p=0,166$), psikolojik gelişim ($p=0,791$), ahlaki gelişim ($p=0,64$) ve duygusal gelişim ($p=0,837$) alt boyut puanları arasında farklar olsa da bu farkların istatistiki açıdan bir anlam ifade etmediği görülmektedir ($X^2(4) n=674 3,834 p>0,05$; $X^2(4) n=674 6,176 p>0,05$; $X^2(4) n=674 2,057 p>0,05$; $X^2(4) n=674 6,474 p>0,05$; $X^2(4) n=674 1,700 p>0,05$; $X^2(4) n=674 2,524 p>0,05$; $X^2(4) n=674 1,438 p>0,05$).

Bu sonuçlar bağlamında GANO değişkenine ait H_0 hipotezimiz desteklenmiştir.

Hipotez 7’ye Dair Bulgular

Öğrencilerin sosyal bütünleşme, spora katılım ve akademik başarı düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Spearman korelasyon katsayısı kullanıldı. Test sonuçları Tablo 7’de gösterilmektedir.

Tablo 8. Korelasyon test sonuçları

Değişkenler		Spora Katılım	GANO	Sosyal Bütünleşme
	r	1	0.049	**0.136
<i>Spora Katılım</i>	p	0.001	0.001	0.001
	n	674	674	674
	r	0.049	1	
<i>GANO</i>	p	0.001	0.001	0.001
	n	674	674	674
	r	**0.136	0.025	1
<i>Sosyal Bütünleşme</i>	p	0.001	0.001	0.001
	n	674	674	674

* $p<0.01$

Tablo 8’e ait test sonuçları incelendiğinde sosyal bütünleşme ile spora katılım durumu arasında ($r=.136^{**}$; $p<0.01$) pozitif yönde zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir.

Bu sonuçlar bağlamında H_0 hipotezimiz desteklenmemiştir

3. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmada sosyal bütünleşme, spora katılım ve akademik başarı arasındaki ilişkiler incelenmiş ve çeşitli sonuçlar ortaya konmuştur.

1. Hipotez: Cinsiyete göre üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Cinsiyete göre üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme alt boyut puanları arasında bazı farklar olsa da bu farkların istatistiki olarak anlamlı olmadığı görülmektedir. Üniversiteler, genellikle öğrencilerin benzer akademik ve sosyal deneyimler yaşadığı ortamlardır. Dersler, kulüpler, sosyal etkinlikler ve kampüs yaşamı, öğrencilerin cinsiyet fark etmeksizin benzer sosyal bütünleşme düzeylerine sahip olmalarına destek vermiş olabileceği düşünülmektedir. Bu durumun Literatür incelendiğinde; Eime, Young, Harvey, Charity ve Payne (2013) spora katılımın psikolojik ve sosyal faydalarını sistematik bir şekilde inceledikleri çalışmada cinsiyet bazında belirgin bir fark olmadığı görülmektedir. Gençlerin spora katılımlarının sosyal gelişim üzerindeki etkilerinin incelendiği başka bir çalışmada sporun gençlerin sosyal bütünleşmesine katkı sağladığını, ancak bu katkının cinsiyetten bağımsız olarak benzer olduğunu göstermektedir (Fraser- Thomas, Cote ve Deakin, 2005). Norveç, İsveç ve Danimarka'daki spor politikalarını ve katılım oranlarını inceleyerek sporun sosyal bütünleşme üzerindeki etkilerinin analiz edildiği başka bir çalışmada ise araştırma bulgularının cinsiyetler arasında sporun sosyal bütünleşme üzerindeki etkisinde belirgin bir fark olmadığını göstermektedir (Skille, 2019).

2. Hipotez: Yaşa göre üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Yaşa göre üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme alt boyut puanları arasında bazı farklar olsa da bu farkların istatistiki olarak anlamlı olmadığı görülmüştür. Üniversiteler genellikle belirli bir yaş aralığındaki öğrencilerden oluşur. 18-25 yaş aralığı gibi benzer yaş gruplarındaki öğrenciler, gelişimsel ve sosyal olarak benzer deneyimler yaşarlar. Bu benzerliklerin yaşa bağlı farklılıkların belirginleşmesini engellediği düşünülmektedir. Literatür incelendiğinde; Duman (2020)'nin spora katılımın sosyal bütünleşme üzerindeki etkisini incelemek amacıyla, 74 bisiklet sürücüsü üzerinde gerçekleştirmiş olduğu çalışmada etkinliğe katılanların yaş değişkeni incelendiğinde puanlar açısından istatistiki olarak anlamlı farklılıklar

olmadığı görülmüştür. Öğrencilerin sporda sosyalleşme düzeylerinin incelendiği bir başka çalışmada yaş değişkenine ait bulgular incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir (Aydın, 2019). Benzer sonuçların elde edildiği diğer bir çalışmada sporun sosyal bütünleşme üzerindeki olumlu etkilerinin yaşa göre farklılık göstermediğini, her yaş grubundan bireylerin spor aktivitelerinden benzer sosyal faydalar elde ettiğini göstermektedir (Bailey, Hillman, Arent ve Petitpas, 2013).

3. Hipotez: Sınıf düzeyine göre üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Sınıf düzeyine göre üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme alt boyut puanları arasında bazı farklar olsa da bu farkların istatistiki olarak anlamlı olmadığı görülmektedir. Üniversitelerde öğrenciler, farklı sınıf düzeylerinden öğrencilerle aynı dersleri alabilirler. Seçmeli dersler ve ortak zorunlu dersler, sınıf düzeyleri arasındaki etkileşimi artırabilir ve sosyal bütünleşme anlamında benzer etkilere sebep olabilir. Bu durumun sosyal bütünleşme bağlamında farklılıklar oluşmasına engel olduğu düşünülmektedir. Literatür incelendiğinde; Gardner ve Brooks Gun (2021) yapmış oldukları bir meta-analiz çalışmasında ders dışı sportif etkinliklere katılımın sosyal bütünleşme üzerindeki etkisini ele almışlardır. Araştırmanın bulguları sporun sosyal bütünleşmeye katkı sağladığını ancak sınıf düzeyinde anlamlı farkların ortaya çıkmadığını göstermektedir. Benzer şekilde gençlerin spora katılımının gelişimleri üzerindeki etkilerinin incelendiği bir başka çalışmada spora katılımın sosyal bütünleşme üzerinde etkili olduğu ancak sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı tespit edilmiştir (Mason ve Phelps, 2019).

4. *Hipotez: Yaşadığı yer bakımından üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.*

Yaşanılan yere göre üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme alt boyut puanları arasında bazı farklar olsa da bu farkların istatistiki olarak anlamlı olmadığı görülmektedir. Üniversite ortamı, öğrencilerin geldikleri yer fark etmeksizin benzer kültürel ve sosyal normlara uyum sağladığı bir ortamdır. Öğrenciler yaşadığı yere bakılmaksızın aynı sosyal faaliyetler içerisinde bulunur. Bu bağlamda öğrencilerin farklı yerlerde yaşama durumları olsa bile, bu durumun sosyal bütünleşme açısından bir farklılığa sebep olmayacağı düşünülmektedir. Literatür incelendiğinde; Van Hoya, Heuze ve Nys (2018) sporun gençler üzerindeki sosyal etkilerini inceledikleri çalışmada, sporun sosyal bütünleşmeye katkılarının yaşanılan yerden bağımsız olduğunu göstermektedir. Hem şehirde hem de kırsal bölgelerde yaşayan gençlerin spor aktivitelerinden benzer sosyal faydalar elde ettiği tespit edilmiştir. Benzer sonuçların bulunduğu başka bir araştırmada İngiltere'deki yerel yönetimlerin spora katılım oranları ve bu katılımın sosyal bütünleşme üzerindeki etkileri analiz edilmiştir. Araştırma bulguları sporun sosyal bütünleşme üzerindeki etkisinin yaşanılan yere göre farklılık göstermediğini ortaya koymaktadır (Kokolakakis, Lera Lopez ve Castellanos, 2014).

5. *Hipotez: Spora katılım durumuna göre üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.*

Spora katılım durumuna göre üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme alt boyutlarından kişisel gelişim, fiziksel fayda, psikolojik gelişim, ahlaki gelişim ve duygusal gelişim puanları arasında istatistiki olarak anlamlı farkların olduğu görülmektedir ($p < 0.05$). Spor yapan öğrenciler kendilerini sürekli olarak geliştirirler. Bu gelişim sosyal ilişkilere de yansır. Spor özgüveni, zihinsel sağlığı geliştirdiği için bireylerin sosyal ilişkilerde daha sağlıklı adımlar atmasına yardımcı olur. Bunun yanında spor sayesinde farklı sosyal ortamlarda bulunma fırsatı yakalamalarının da sosyal bütünleşme konusunda fark yaratmalarına neden olduğu düşünülmektedir. Literatür incelendiğinde; Howie, Daniels ve Guagliano (2020) gençlerin spor programlarına katılımının sosyal bütünleşme üzerindeki etkilerini ele almaktadır. Çalışmada sporun kişisel gelişim, fiziksel fayda, psikolojik gelişim ve duygusal gelişim üzerindeki olumlu etkileri açısından belirgin farklılaşmaların olduğu tespit

edilmiştir. Sistematik bir derleme çalışmasının yapıldığı diğer bir araştırmada ise gençlerin spora katılımının mental sağlık ve sosyal bütünleşme üzerindeki etkileri incelenmiştir. Araştırma bulguları, sporun psikolojik ve duygusal gelişim üzerindeki olumlu etkilerini ortaya koymaktadır (Vella, Swann, Batterham, Boydell ve Eckermann, 2020). Spora katılımın çeşitli gelişim boyutları üzerindeki olumlu etkilerini ve bu etkilerin sosyal bütünleşmeyi desteklediğini ortaya koyan farklı bir çalışma, spora katılımın kişisel gelişim, fiziksel fayda, psikolojik gelişim, ahlaki gelişim ve duygusal gelişim üzerindeki etkisini kapsamlı bir şekilde ele almakta ve sporun tüm bu değişkenlerde anlamlı farklar yarattığını ortaya koymaktadır (Collins ve Kay, 2021).

6. Hipotez: Akademik başarı durumuna göre üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Akademik başarı durumuna göre üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme alt boyut puanları arasında bazı farklar olsa da bu farkların istatistiki olarak anlamlı olmadığı görülmektedir. Üniversiteler, öğrencilerin akademik başarı seviyelerinden bağımsız olarak benzer sosyal deneyimler yaşadıkları ortamlardır. Kampüs içindeki etkinliklerin, kulüplerin, spor faaliyetlerin ve diğer sosyal aktivitelerin, akademik başarı konusunda benzer sonuçlar doğurduğu düşünülmektedir. Literatür incelendiğinde; Eccles, Barber, Stone ve Hunt (2019) ergenlerin spor ve diğer ders dışı etkinliklere katılımının sosyal gelişim üzerindeki etkilerini incelemiştir. Araştırma, sporun sosyal bütünleşme üzerinde anlamlı etkileri olduğunu, ancak bu etkilerin akademik başarı düzeyine göre anlamlı bir fark göstermediğini belirtmektedir. Yine sportif etkinliklere katılımın gençler üzerindeki etkilerinin incelendiği başka bir çalışmada spora katılımın sosyal bütünleşme üzerinde olumlu etkileri olduğunu ancak bu etkilerin akademik başarıya göre farklılık göstermediğini ortaya koymaktadır (Darling, Caldwell ve Smith, 2020). Ders dışı etkinliklere katılımın gelişim süreçleri üzerinde etkilerinin analiz edildiği bir başka çalışma, sporun sosyal bütünleşme üzerinde olumlu etkilerini ortaya koyarken bu etkilerin akademik başarı düzeyine göre anlamlı farklılıklar göstermediğini tespit etmiştir (Simpkins, Fredricks, Eccles, 2018).

7. Hipotez: Üniversite öğrencilerinin sosyal bütünleşme, spora katılım ve akademik başarıları arasında bir ilişki yoktur.

Sosyal bütünleşme, spora katılım ve akademik başarı arasındaki ilişkiyi belirlemek için Pearson korelasyon analizi yapılmış, analiz sonuçlarına göre sosyal bütünleşme ve spora katılım puanları arasında zayıf düzeyde pozitif bir ilişki olduğu ($r=.136^{**}$; $p<0.01$) görülürken akademik başarı ile spora katılım ve sosyal bütünleşme puanları arasında bir ilişkiye rastlanılmamıştır. Spora katılan öğrenciler, çeşitli aktivite grupları içerisinde yer alarak daha fazla sosyal zaman geçirebilirler. Bu, sosyal bütünleşmeyi artırırken, akademik başarı üzerinde doğrudan bir etki yapmayabilir. Yüksek akademik başarıya sahip öğrenciler, zamanlarının büyük bir kısmını ders çalışmaya ve akademik faaliyetlere ayırabilirler. Bu, onların spor aktivitelerine ve sosyal etkileşimlere katılımını sınırlayabilir. Bunun yanında akademik başarı bireysel çabalar, çalışma alışkanlıkları ve bilişsel becerilerle daha doğrudan ilişkilidir. Bu faktörlerden dolayı akademik başarının, spora katılım ve sosyal bütünleşme gibi sosyal aktivitelerden bağımsız olarak ayrışabileceği düşünülmektedir. Literatür incelendiğinde; Gao, Podlog, Harrison (2016) üniversite öğrencilerinin spora katılım motivasyonlarını inceledikleri çalışmada spora katılımın sosyal bütünleşme üzerinde olumlu etkileri olduğunu ancak bu etkilerin akademik başarı ile doğrudan bir ilişki göstermediğini ortaya koymaktadır. Yine ders dışı etkinliklerin gelişim ve sosyal faydalarının incelendiği araştırmada, sporun sosyal bütünleşme üzerinde çalışmamızla örtüşecek şekilde zayıfta olsa bir ilişki olduğu ancak bu durumun akademik anlamda benzer sonuçlar vermediğini göstermektedir (Fredrick ve Eccles, 2016). Spora katılım ile akademik başarı arasındaki ilişkiyi inceleyen derleme çalışmasında sporun sosyal bütünleşme üzerinde olumlu etkileri olduğu ancak akademik başarı ile doğrudan bir ilişkinin tespit edilmediği görülmektedir (Boiche ve Sarrazin, 2021).

Araştırma sonuçları spora katılımın sosyal bütünleşme açısından olumlu bir etkiye sahip olduğunu göstermiştir. Bu durum, sporun sadece fiziksel sağlık açıdan değil, aynı zamanda sosyal ilişkilerin güçlendirilmesi açısından da önemli bir araç olduğunu ortaya koymaktadır. Spor aktivitelerine katılım, bireylerin grup çalışmalarına katılımını, sosyal etkinliklerde aktif rol almalarını ve toplumsal sorumluluk projelerinde daha etkili olmalarını teşvik etmektedir. Ancak, çalışmanın akademik başarı ile ilgili bulguları, spora katılımın akademik performans üzerinde

aynı derecede belirgin bir etki yaratmadığını göstermiştir. Bu durum, spora katılımın doğrudan akademik başarıyı artırmadığını, ancak dolaylı yollardan akademik gelişime katkı sağlayabileceğini düşündürmektedir. Bu farklı sonuçlar, spora katılımın sosyal bütünleşme ve akademik başarı üzerindeki etkilerinin karmaşık ve çok boyutlu olduğunu göstermektedir. Spora katılımın sosyal bütünleşme üzerindeki olumlu etkisi, bireylerin sosyal ağlarını genişletmeleri ve toplumsal aidiyet duygularını güçlendirmeleri açısından da önem taşımaktadır. Buna karşın, akademik başarıyı etkileyen faktörlerin çok çeşitli ve karmaşık bir yapıda olduğu, sadece spora katılım ile doğrudan ilişkilendirilemeyecek kadar geniş bir yelpazeye yayıldığı anlaşılmaktadır.

3.1. Araştırmaya Yönelik Öneriler

Bu bağlamda, bireylerin stres seviyelerini azaltarak ve özgüvenlerini artırarak, akademik yaşamlarında daha dengeli ve sağlıklı bireyler olmalarına yardımcı olunabilir. Ancak, bu dolaylı etkiler, akademik başarı üzerinde doğrudan ve ölçülebilir bir etki yaratmakta yetersiz kalmış olabilir. Akademik başarıyı artırmak için spora katılımın yanı sıra, akademik destek programları, bireysel öğrenme ihtiyaçlarına yönelik yaklaşımlar ve psikolojik destek mekanizmalarının da göz önünde bulundurulması gerektiği anlaşılmaktadır.

3.2. İleriki Araştırmaya Yönelik Öneriler

1. Gelecek araştırmalarda, daha geniş ve demografik olarak daha çeşitli bir örneklem grubunun kullanılması, elde edilen sonuçların genelleştirilmesini artırabilir. Bu kapsamda, farklı üniversitelerden, farklı yaş gruplarından ve farklı sosyo-ekonomik düzeylerden katılımcılarla çalışmalar yapılabilir. Bu yaklaşım, elde edilen bulguların daha geniş bir perspektiften değerlendirilmesini sağlayarak araştırmanın kapsamını genişletebilir ve sonuçların daha genel geçerli olmasına katkı sağlayabilir.

2. Sosyal bütünleşme ve spora katılımın bireyler üzerindeki etkilerini derinlemesine anlamak için nitel araştırmalar (örneğin, derinlemesine mülakatlar ve odak grup çalışmaları) yapılabilir.

3. Farklı spor türlerinin sosyal bütünleşme ve akademik başarı üzerindeki etkilerini karşılaştırmak için çalışmalar yapılabilir. Takım sporları, bireysel sporlar, rekreatif sporlar gibi farklı kategorilerdeki sporlar arasında karşılaştırmalar yapılabilir.

4. Sosyal bütünleşmenin farklı bileşenleri (örneğin, aidiyet duygusu, sosyal destek, arkadaşlık ilişkileri) üzerinde odaklanan çalışmalar yapılabilir.

5. Spor bilimleri, psikoloji, sosyoloji ve eğitim bilimleri gibi farklı disiplinlerin iş birliği içinde çalışarak, spora katılım ve sosyal bütünleşmenin akademik başarı üzerindeki etkilerini daha kapsamlı bir şekilde incelemeleri teşvik edilebilir

6. Üniversiteler, öğrencilerin akademik başarılarını desteklemek amacıyla akademik destek hizmetlerini ve danışmanlık hizmetlerini güçlendirebilir. Aynı zamanda, sosyal bütünleşmeyi desteklemek için psikososyal destek hizmetleri de sunabilirler.

KAYNAKÇA

- Abdulkadir, A., Erdoğan, Ş. B. (2014). Toplumsal bellek ve medya. *Atatürk İletişim Dergisi*, (6), 1-16.
- Akın, N. (2022). Sosyal grup nedir? Sosyal grup çeşitleri ve özellikleri, *Sosyologer*, <https://www.sosyologer.com/sosyal-grup-nedir/>
- Aktay, Y. (2022). Sosyal-toplumsal statü. Tübitak Bilim ve Toplum Başkanlığı Popüler Bilim Yayınları https://ansiklopedi.tubitak.gov.tr/ansiklopedi/sosyal_toplumsal_statu
- Aydın, D. (2021). Spor sosyolojisi nedir, *Sosyologer*, <https://www.sosyologer.com/spor-sosyolojisi/>
- Adanır, Z. (2022). Sportif amaçlı rekreatif faaliyetlere katılan bireylerin sosyalleşme düzeyleri, Yüksek Lisans Tezi, Batman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Batman
- Alpaslan, A. H. (2012). Ergen ruh sağlığı ve spor. *Kocatepe Tıp Dergisi*, 13(3), 181-185.
- Atılğan, M. (1998). Üniversite öğrencilerinin ders çalışma alışkanlıkları ile akademik başarılarının karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Gaziantep.
- Akyol, G., ve Akyol, G. (2022). Antik Yunan Medeniyet ve Spor. *SPOR-EĞİTİM-Sağlık* 2022, 105.
- Arı, A., ve Öz, N. D. (2023). Investigation of social capital, empathy and individual responsibility parameters in dual career athletes: an exploratory study. *Physical Education of Students*, 27(2), 89-96.
- Aydın, A.E (2019). *Ortaokul öğrencilerinin sporda sosyalleşme düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Düzce
- Biçer, T. (2017). Spor kültürü. Egzersiz ve Spor Psikolojisi Derneği. <https://www.egzersizvesporpsikolojisi.org/makale/spor-kulturu/20/>
- Bilir, H. (2020). *Sporun Toplumsal İşlevi: Sosyolojik Bir Yaklaşım*. s. 27-36.
- Birkök, C. (1999). Sosyal rol ve bölümü, ResearchGate, https://www.researchgate.net/publication/236330153_Sosyal_Rol_ve_Is_Bolumu
- Bostancı, R.D. (2010) Toplum ve değişim. Aylık Yazı Dizileri <https://www.vda.org.tr/aylik-yazi/toplum-ve-degisim/48>

- Bülbül, A., Ölçücü, B., ve Akyol, G. (2022). Rekreasyonda sosyalleşme ve sosyal algı. *Değişen Dünyada Dönüşen Spor*, 32, 86.
- Bayram, S. (2019). *Düzenli spor yapan ve yapmayan ortaokul öğrencilerinin motorsal beceri düzeyleri ve akademik başarılarının karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Kütahya.
- Baysal, S.B (2020). *Yüksek akademik başarıya sahip üniversite öğrencilerinin eğitim süreçlerindeki başarı nedenlerinin analizi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı, Ankara.
- Balanlı, F.O. (2017). *Spora katılımın ortaöğretim öğrencilerinin akademik başarılarına ve öz-yeterliklerine etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Aksaray.
- Bayraktar, C. (1999). *Spor yapan öğrenciler ile spor yapmayan öğrencilerin uyum ve derslerdeki başarı düzeylerinin karşılaştırılması* (Doctoral dissertation, Marmara Üniversitesi (Turkey).
- Bahar, H. İ. (2009). *Sosyoloji* (Vol. 31). Usak Books.
- Bulut, Y. (2011). *Türkiye 'de sosyoloji eğitimi*. Journal of Sociology/Sosyoloji Dergisi, (23).
- Berger, J. B., ve Milem, J. F. (2000). *Organizational behavior in higher education and student outcomes*. Higher Education-New York-Agathon Press Incorporated-, 15, 268-338.
- Bailey, R., Hillman, C., Arent, S., ve Petitpas, A. (2013). *Physical activity: an underestimated investment in human capital?*. *Journal of physical activity and health*, 10(3), 289-308.
- Boiché, J., ve Sarrazin, P. (2021). "Sport and school: A review of the relationship between sport participation and academic achievement." *Educational Research Review*, 34, 100419.
- Canken, E. (2015). Türkiye Cumhuriyeti'nin Spor Politikaları Trakya Üniversitesi *Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(1), 33-48.
- Clarke, F., Jones, A., ve Smith, L. (2021). Building peace through sports projects: a scoping review. *Sustainability*, 13(4), 2129.
- Collins, M. F., ve Kay, T. (2021). "Sport and Social Inclusion." *Routledge Handbook of Sport and Social Inclusion*, 91-105.
- Ceylan, T. (2011). Toplumsal Sistem Analizinde Toplumsal Statü ve Rol. *Journal of Graduate School of Social Sciences*, 15(1).

- Çelik, A., ve Özkara, A. B. (2022). *Spor-eğitim-sağlık*, (s. 109). İstanbul.
- Çevik, M. (2022). *Sosyolojik açıdan sosyal bilimlerde disiplinler arası çalışmaları*, 185.
- Çakmakçı, S. (2001). *Okullardaki beden eğitimi dersinin ve faaliyetlerinin öğrencilerin sosyalleşmelerine etkileri*. Yüksek Lisans Tezi. Dumlupınar Üniversitesi, SBE.
- Çakır, G., ve Ergin, R. (2023). Fiziksel Aktivite ve İyi Oluş İlişkisi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 12(3), 1367-1374.
- Cakir, G., Ozdilek, C., Kalkavan, A., Isik, U., Akoguz Yazici, N., ve Cakir, H. I. (2021). Relationship between healthy lifestyle behaviours and quality of life: An analysis of high school licensed athletes. *South African Journal for Research in Sport, Physical Education and Recreation*, 43(1), 13-28.
- Çubuk, A. (2019). *Ortaokul öğrencilerinin internet bağımlılığı, fiziksel aktivite düzeyleri ve akademik başarı durumları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Spor Eğitimi Anabilim Dalı Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.
- Devecioğlu, S., Çoban, B., ve Karakaya, Y. E. (2011). Türkiye’de spor eğitimi sektörünün görünümü. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(3), 627-654.
- Dever, A., ve İslam, A. (2015). Tarihsel süreç içerisinde Türk kültüründe spor algısı. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(5), 46-61
- Dinç, Z. F., Sevimli, D., ve Uluöz, E. (2011). Ailelerin çocuklarını spor ve fiziksel aktiviteye yönlendirmelerine ilişkin görüşleri. *Sport Sciences*, 6(2), 93-102.
- Demir, M., ve Filiz, K. (2004). Spor egzersizlerinin insan organizması üzerindeki etkileri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2), 109-114.
- Dexter, T. (1999). Relationships between sport knowledge, sport performance and academic ability: Empirical evidence from GCSE *Physical Education*. *Journal of sports sciences*, 17(4), 283-295.
- Diker, S., Göktaş, Z., ve Kilci, A. K. (2022). Spora katılım ve kadının spordaki yeri. *ASAD-2021: Spor-Eğitim-Sağlık*, 123.
- Dyer, A. M., Kristjansson, A. L., Mann, M. J., Smith, M. L., ve Allegrante, J. P. (2017). Sport participation and academic achievement: A longitudinal study. *American journal of health behavior*, 41(2), 179-185.
- Dwyer, T., Coonan, W. E., Leitch, D. R., Hetzel, B. S., ve Baghurst, R. A. (1983). An investigation of the effects of daily physical activity on the health of primary

- school students in South Australia. *International journal of epidemiology*, 12(3), 308-313.
- Darling, N., Caldwell, L. L., ve Smith, R. (2005). Participation in school-based extracurricular activities and adolescent adjustment. *Journal of leisure research*, 37(1), 51-76.
- Duman, F. K. (2020). Sporun sosyal bütünleşme üzerindeki etkileri. *Spor Eğitim Dergisi*, 4(3), 169-177.
- Dever, A. (2008). *Sosyolojik boyutlarıyla spor*. Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas
- Dursun, C. (2019). *Sosyolojinin Türkiye’de Şekillenışı: Kuruluş Yılları*. Bilim Armonisi, 2(1), 19-24.
- Ertan, H. (2012). Spor bilimlerine giriş. T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2509 Baskı Eskişehir, s 15.
- Eccles, J. S., Barber, B. L., Stone, M., ve Hunt, J. (2003). Extracurricular activities and adolescent development. *Journal of social issues*, 59(4), 865-889.
- Eime, R. M., Young, J. A., Harvey, J. T., Charity, M. J., ve Payne, W. R. (2013). A systematic review of the psychological and social benefits of participation in sport for children and adolescents: Informing development of a conceptual model of health through sport. *International journal of behavioral nutrition and physical activity*, 10, 1-21.
- Erdoğan, M. Y. (2006). Yaratıcılık ile öğretmen davranışları ve akademik başarı arasındaki ilişkiler. *Elektronik sosyal bilimler dergisi*, 5(17), 95-106.
- Eather, N., Wade, L., Pankowiak, A., ve Eime, R. (2023). The impact of sports participation on mental health and social outcomes in adults: a systematic review and the ‘Mental Health through Sport’ conceptual model. *Systematic Reviews*, 12(1), 102.
- Fernandes Jr, O., Marra da Silva Jr, R., Rego Ramos, L., Gama, T. M., Lobo, I., Guerra Leal Souza, G., ve Arruda Sanchez, T. (2023). The impact of a violent community on mental health and the benefits of a sport program for social development. *Journal of community psychology*, 51(1), 51-66.
- Fichter, J. H., ve Nedir, S. (2012). çev. Nilgün Çelebi. Ankara: Anı Yayınları.
- Frey, J. H. ve Eitzen, D. S. (1991). *Spor ve toplum*. Sosyolojinin yıllık incelemesi, 17(1), 503-522.
- Fraser-Thomas, J. L., Côté, J., ve Deakin, J. (2005). Youth sport programs: An avenue to foster positive youth development. *Physical education & sport pedagogy*, 10(1), 19-40.

- Fyall, A., ve Jago, L. (2009). *Spor ve turizmde sürdürülebilirlik*.
- Fox, C. K., Barr-Anderson, D., Neumark-Sztainer, D., ve Wall, M. (2010). Physical activity and sports team participation: Associations with academic outcomes in middle school and high school students. *Journal of school health*, 80(1), 31-37.
- Fredricks, J. A., ve Eccles, J. S. (2005). Developmental benefits of extracurricular involvement: Do peer characteristics mediate the link between activities and youth outcomes?. *Journal of Youth and Adolescence*, 34, 507-520.
- Gazioğlu, F. (2019) *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin ailedeki sosyal rollerin zaman içerisindeki değişimine ilişkin görüşlerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı, Antalya
- Guhin, J., Calarco, J. M., ve Miller-Idriss, C. (2021). Sosyalleşmeye ne oldu?. *Yıllık Sosyoloji İncelemesi*, 47, 109-129
- Good, C. V., ve Merkel, W. R. (1973). Dictionary of education. McGraw-Hill,.
- Gülbay Gelincik, E. (2021). *Öğrencilerin akademik başarısını etkileyen faktörler arası ilişkilerin dematel yöntemi ile analizi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı, İstanbul.
- Güney, C. (2021). *Spor bilimleri alanında yükseköğrenim gören öğrencilerde akademik özyeterlik ve akademik başarı ilişkisinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Hitit Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Çorum.
- Gould, D., ve Carson, S. (2008). Life skills development through sport: Current status and future directions. *International review of sport and exercise psychology*, 1(1), 58-78.
- Grunow, D., Sachweh, P., Schimank, U., ve Traunmüller, R. (2023). Social integration: conceptual foundations and open questions. An introduction to this special issue. *KZfSS Kölner Zeitschrift für Soziologie und Sozialpsychologie*, 75(Suppl 1), 1-34.
- Gao, Z., Podlog, L., ve Harrison, L. (2016). "College Students' Motivation Toward Physical Activity and Their Related Health Behaviors." *College Student Journal*, 50(2), 163-173.
- Gardner, M., ve Brooks-Gunn, J. (2021). "The effects of extracurricular participation on academic performance and school connectedness in adolescence: A meta-analytic review." *Educational Psychology Review*, 33(1), 1-24.
- Gliner, A. J., Morgan A. G., ve Leech L. N. (2015), *Uygulamada Araştırma Yöntemleri*, (S. Turan, Çev.) Ankara: Nobel Yayıncılık.

- Hergüner, G. (2014, 11 27). *Çocuğun Spora Yönelmesinde Ailenin Rolü ve Önemi*. s. 91-95.
- Hafiar, H., Budiana, H. R., Abdullah, K. H., Sofyan, D., ve Amin, K. (2024). Scoring big: A bibliometric analysis of the intersection between sports and public relations. *Cogent Social Sciences*, 10(1), 2297706.
- Howie, E. K., Daniels, B. T., ve Guagliano, J. M. (2020). Promoting physical activity through youth sports programs: It's social. *American journal of lifestyle medicine*, 14(1), 78-88.
- Ishihara, T., Nakajima, T., Yamatsu, K., Okita, K., Sagawa, M., ve Morita, N. (2020). Relationship of participation in specific sports to academic performance in adolescents: A 2-year longitudinal study. *Scandinavian journal of medicine & science in sports*, 30(8), 1471-1482.
- Kalkavan, A. (2018). Geleneksel Türk Sporları/Traditional Turkish Sports. *Proceedings Book*, 142.
- Kaplan, Y., ve Akkaya, C. (2014). Spor kültürü ve Türkiye'de spor. *International Journal of Sport Culture and Science*, 2 (Special Issue 2), 114-119.
- Kızılkaya Namlı, A. (2022). *Beden Eğitimi ve Spor Araştırmaları* (s. 1-5). İstanbul: Efe Akademik Yayıncılık.
- Kocalar, Ö. Ü. A. C. (2019). *Şehirlerin gelişiminde rekreasyon faaliyetleri ile spor ve oyun alanlarının planlanmasının önemi: Türkiye'deki uygulamaları*. Sempozyum Onursal Başkanı.
- Küçük, V., ve Harun, K. O. Ç. (2004). Psiko-sosyal gelişim süreci içerisinde insan ve spor ilişkisi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (9).
- Korkmaz, A. (2005). Sosyal hareketlilik: eğitim ve mesleğin sosyal hareketliliğe etkisi. *İstanbul Journal of Sociological Studies*, (31), 79-92.
- Küçükbaş Duman, F. (2020, 12 28). Sporun Sosyal Bütünleşme Üzerindeki Etkileri. s.169-177.
- Karaboğa, M. T. (2018). Üniversite öğrencilerinin bir sosyalleşme alanı olarak sosyal medya hakkındaki görüşleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(3), 912-936.
- Keten, M. (1993). *Türkiye'de Spor*. 2. Baskı, İstanbul: Polat Ofset, 44.
- Koştas, M. (1987). *Sosyalleşme*, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 29(1-4), 329-334.
- Koşu, S. (1998). Sporun sosyal bütünleşmeyi sağlamada rolü (Master's thesis, Sakarya Üniversitesi).

- Küçük, V., ve Harun, K. O. Ç. (2004). Psiko-sosyal gelişim süreci içerisinde insan ve spor ilişkisi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (9).
- Karaburçak, S., Turhan, S., ve Akalan, C. (2021). Akademik başarı, fiziksel aktivite, egzersiz ve spor ilişkisi: 2015'ten Günümüze Bibliyografi Tabanlı Sistemik Derleme. *Journal of International Social Research*, 14(76).
- Kovács, K., Oláh, Á. J., ve Pusztai, G. (2024). The role of parental involvement in academic and sports achievement. *Heliyon*.
- Kerem, Ö. (2015). Türkiye’de Sosyolojinin Tarihsel ve Kurumsal Kökenleri: Ziya Gökalp ve Prens Sabahattin. Türkiye’de Sosyolojinin Yüzyıllık Serüveni, Editör: Hale Okçay, *Duvar Yayınları*.
- Kudláček, M., Frömel, K., Jakubec, L., ve Groffik, D. (2016). Compensation for adolescents’ school mental load by physical activity on weekend days. *International journal of environmental research and public health*, 13(3), 308.
- Kokolakakis, T., Lera-López, F., ve Castellanos, P. (2014). Regional differences in sports participation: The case of local authorities in England. *International journal of sport finance*, 9(2), 149-171.
- Lee, S. J., Yeo, I. S., ve Ahn, B. W. (2021). A study of social integration through sports program among migrant women in Korea. *Societies*, 11(4), 116.
- Lisnyj, K. T., Gillani, N., Pearl, D. L., McWhirter, J. E. ve Papadopoulos, A. (2023). Ortaöğretim sonrası öğrenciler arasında akademik başarıyı etkileyen stresle ilişkili faktörler: Sistemik bir inceleme. *Amerikan Koleji Sağlık Dergisi*, 71(3), 851-861.
- Lambert, K., Ford, A., ve Jeanes, R. (2024). The association between physical education and academic achievement in other curriculum learning areas: A review of literature. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 29(1), 51-81.
- Maçça, E. (2022). *Beden eğitimi ve spor yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin sosyal zekâ düzeyleri ile akademik başarı düzeyleri arasındaki ilişkinin araştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Rize.
- Moustakas, L. (2023). Avrupa politikasında spor ve sosyal uyum: eleştirel bir söylem analizi. *Avrupa Spor ve Toplum Dergisi*, 20(1), 1-18.
- M. C., ve De Ala, C. L. M. (2021). Improving Academic Success Through Applied Learning Theories, A General Elective (GE) Course. In *Proceedings of The 6th Asia-Pacific Education And Science Conference, AECon 2020, 19-20 December 2020*,
- Medikoğlu, O. (2018). *İlkokul 4. Sınıf öğrencilerinin internet bağımlılığı düzeylerinin belirlenmesi ve akademik başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek

Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Temel Eğitim Anabilim Dalı, Sınıf Eğitimi Bilim Dalı, Konya.

- Martín-Rodríguez, A., Gostian-Ropotin, L. A., Beltrán-Velasco, A. I., Belando-Pedreño, N., Simón, J. A., López-Mora, C., ... ve Clemente-Suárez, V. J. (2024). Sporting Mind: The Interplay of Physical Activity and Psychological Health. *Sports*, 12(1), 37.
- Muntaner-Mas, A., Morales, J. S., Martínez-de-Quel, Ó., Lubans, D. R., ve García-Hermoso, A. (2024). Acute effect of physical activity on academic outcomes in school-aged youth: A systematic review and multivariate meta-analysis. *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*, 34(1), e14479.
- Moustakas, L. (2023). Sport and social cohesion within European policy: A critical discourse analysis. *European Journal for Sport and Society*, 20(1), 1-18.
- Moustakas, L. (2024). Sport for social cohesion: a conceptual framework linking common practices and theory. *Sport in Society*, 1-19.
- Mechikoff, R. A. (2014). *A History and Philosophy of Sport and Physical Education: From Ancient Civilization to the Modern World*. McGraw Hill, New York
- Marani, I. N., Widyaningsih, H., Yulianti, E., Subarkah, A., & Jauhari, M. (2022, February). Effects of mass media in sports. In 5th International Conference on Sport Science and Health (ICSSH 2021) (pp. 92-97). Atlantis Press.
- Mason, C., ve Phelps, D. (2019). "The role of sports participation in adolescent development: A review of the literature." *Adolescent Research Review*, 4(3), 215-229.
- Nicholson, M., Brown, K., ve Hoye, R. (2013). Sport's social provisions. *Sport Management Review*, 16(2), 148-160.
- Osmanoğlu, H., ve Uzun, M. (2022). Sosyal Bütünleşme ve Spor: Suriyeli Mülteci Çocuklar Örneği. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*.
- Qurban, H., Siddique, H., Wang, J., ve Morris, T. (2018). The relation between sports participation and academic achievement: the mediating role of parental support and self-esteem. *Journal of Human Psychology*, 1(1), 27-40.
- Özbey, Ö., Doğan, D., ve Çolakoğlu, T. E. K. İ. N. (2021). Kamu diplomasisi aracı olarak spor diplomasisi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 12(1), 105-115.
- Özdilek, Ç., Harmandar, H. İ., ve Göral, M. (2000). *Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri*. Kütahya: Alp Yayınevi, 41.
- Özdiñç, Ö. (2005). Çukurova üniversitesi öğrencilerinin sporun ve spora katılımın sosyalleşmeyle ilişkisi üzerine görüşleri. *Spor metre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 77-84.

- Perić, M., Badurina, J. Đ., ve Wise, N. (2022). Spor turizmi ve etkinlik etkileri. Olay Etkileri için Bir Araştırma Gündemi (s. 97-106). *Edward Elgar Yayıncılık*
- Ponchillia, Paul E. (2002). Strause, Brad; Ponchillia, Susan V. Athletes with visual impairments: Attributes and sport participation. *Journal of visual impairment, blindness*, 96. 4 :266-277.
- Ratten, V., ve Jones, P. (2018). Sport education: fit for a purpose. *Education+ Training*, 60(5), 370-374.
- Ristova, C. (2020). Sports event tourism-an evolving business opportunity for the hotel industry. *Activities in Physical Education and Sport*, 10(1-2), 6-9.
- ichards, K. A., Kinder, C. J., ve Templin, T. J. (2024). Teacher Socialization Research: Leveraging Lessons Learned Toward a Favorable Future for Physical Education. *Kinesiology Review*, 1(aop), 1-11.
- Saykal, A. (2019). *Sporun sosyalleşme sürecindeki rolü (Antalya Büyükşehir Belediyesi Okullar Ligi Örneği)*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya
- Sarier, Y. (2016). Türkiye’de Öğrencilerin Akademik Başarısını Etkileyen Faktörler: Bir Meta-analiz Çalışması The Factors That Affects Students' Academic Achievement in Turkey: A Meta-Analysis Study.
- Sıral, C. (2020). *Orta okul öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumları ile akademik başarı arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü, Antrenörlük Eğitimi Anabilim Dalı Hareket ve Antrenman Bilimleri Bilim Dalı, İstanbul.
- Sari, D. M., Fitryona, N., Purnomo, E., Ma'mun, A., Kusmaedi, N., Hendrayana, Y., ve Amirudin, A. (2024). Integration of social values through sport. *Retos: nuevas tendencias en educación física, deporte y recreación*, (52), 144-153.
- Soygüden, A. (2019). Sporda yaşanan örnek etik davranışların toplumsal karakterin oluşmasına etkileri. *Helal ve Etik Araştırmalar Dergisi*, 1(1), 60-72.
- Sá, M. J. (2023). Student Academic and Social Engagement in the Life of the Academy—A Lever for Retention and Persistence in Higher Education. *Education Sciences*, 13(3), 269.
- Sánchez-Rivera, L., Espericueta-Medina, M. N., Villarreal-Soto, B., & Sánchez-Casas, F. (2022). The relationship of sport with academic performance of higher education students. *Journal of University Policies*, 6-15.
- Skille, E. Å. (2011). Sport for all in Scandinavia: sport policy and participation in Norway, Sweden and Denmark. *International journal of sport policy and politics*, 3(3), 327-339.

- Simpkins, S. D., Fredricks, J. A., ve Eccles, J. S. (2018). "The Role of Participation in School-Based Extracurricular Activities in Adolescent Development: A Process-Oriented Analysis." *Journal of Youth and Adolescence*, 47(3), 573-586.
- Şahan, H., ve ÇINAR, V. (2004). Kitle iletişim araçlarının spor kamuoyu üzerine etkisi. Selçuk Üniversitesi *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (12), 313-321.
- Şahan, H (2007). *Üniversite öğrencilerinin sosyalleşme sürecinde spor aktivitelerinin rolü*. Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Halkla İlişkiler Anabilim Dalı, Konya.
- Şahin, P.Ş. (2022). *Bireysel spor yapan ortaöğretim öğrencilerinin sporla sosyalleşme tutumlarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Erzurum.
- Ünal, M. (2021). *Spor bilimlerinde öğrenme stillerinin akademik motivasyona etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Yüksek Lisans Programı, Aydın.
- Vatandaş, S. (2020). Sosyalleşme ve sosyalleşmenin sosyal medya mecralarındaki anlamsal ve işlevsel dönüşümü. *Erciyes iletişim dergisi*, 7(2), 813-832.
- Van Hoya, A., Heuzé, J.-P., ve Nys, J. (2018). "Relationships between Perceived Motivational Climate, Sports Participation, and Youths' Psychological and Social Outcomes: Implications for Sports Programs." *Journal of Sports Sciences*, 36(22), 2589-2596.
- Vella, S. A., Swann, C., Batterham, M., Boydell, K. M., ve Eckermann, S. (2020). "A systematic review and meta-synthesis of qualitative studies of youth sport and mental health." *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 42(1), 10-28.
- Yağmur, Y., İçigen, E. T. (2016). Üniversite öğrencilerinin sosyalleşme süreci ve rekreasyon faaliyetlerinin incelenmesi üzerine bir çalışma. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 27(2), 227-242.
- Yetim, A. (2000). Sporun sosyal görünümü. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 63-72.
- Yılmaz, Ş. (2019). *Okul dışı fiziksel aktivite programlarına katılan ve katılmayan öğrencilerin akademik başarılarının araştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- Yıldırım, M. (2015). *Üniversite öğrencilerinin spora dayalı fiziksel aktivitelere katılımları ve yaşam kalitelerinin akademik başarı ve sosyalleşme üzerinde etkisi*. Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Eskişehir.

- Yetim, A. (2019). Sosyoloji ve Spor. Ankara: Gazi Kitabevi Tic. Ltd. Şti.
- Yıldırım, Ö. (2019). Toplum nedir toplumu oluşturan unsurlar, öğeler nelerdir? Felsefe. <https://www.felsefe.gen.tr/toplum-nedir-toplumu-olusturan-unsurlar-nelerdir/>
- Yıldız, E., ve Çetin, Z. (2018, 09 06). Sporun Psiko-Motor Gelişim ve Sosyal Gelişime Etkisi. s. 54-66.
- Yılmaz, K. (2021). Sosyalleşme nedir, Psikopatoloji Bilimi, <https://www.psikopatolojibilimi.com/sosyallesme-nedir/>
- Yüksel, M. (2019). Ailenin spora katılımı ile çocuklarının elit spora yönelmesi arasındaki ilişki. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları*
- Yüksel, M. (2020). Sporun Sosyal Hareketlilik Üzerindeki Rolü. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 10(3), 919-930.
- Yılmaz, B., Karlı, Ü., & Yetim, A. A. (2006). Sporda sosyal bütünleşme ölçeği (SSBÖ) geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 11(4), 3-10.
- Wheeler, S. (2012). Spora katılım için aile kültürünün önemi. *Spor sosyolojisi için uluslararası inceleme*, 47 (2), 235-252.
- Williams, C., Neil, R., Cropley, B., Woodman, T., & Roberts, R. (2022). A systematic review of sport-based life skills programs for young people: The quality of design and evaluation methods. *Journal of Applied Sport Psychology*, 34(2), 409-435.
- Zincirkıran, M. (2015). *Sosyoloji*, Dora Yayınları, 2015 Bursa,
- Zaccagni, L., ve Gualdi-Russo, E. (2023). The Impact of Sports Involvement on Body Image Perception and Ideals: A Systematic Review and Meta-Analysis. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 20(6), 5228

EKLER

Ek- 1. Resmi kurum onayı

T.C.
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-87374136-302.08-8040
Konu : Anket İzni (Özhan Can YILMAZ)

23.02.2024

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : 23.02.2024 tarihli ve E-19527874-302.08-13818 sayılı yazı.

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi 222903005 numaralı Özhan Can YILMAZ'ın tez çalışması kapsamında Üniversitemiz bünyesinde öğrenim gören tüm öğrencilere ilgi yazı ekinde belirtilen anketi uygulaması Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.
Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Nebi GÜMÜŞ
Rektör Yardımcısı

Dağıtım Listesi :

Gereği:

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğüne

Bilgi:

Fakülteler

Yüksekokullar

Meslek Yüksekokulları

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu : f38210186e56 Belge Takip Adresi: <http://ebys.erdogan.edu.tr/EBYS/eimzadogrulama>

Fener Mah. Zihni Derin Yerleşkesi 53100 Rize / TÜRKİYE
Telefon No : +90 (464) 223 81 07 Faks No : +90 (464) 223 31 66
e-Posta : oidb@erdogan.edu.tr İnternet Adresi: <http://www.erdogan.edu.tr/>
Kep Adresi: erdogan@hs01.kep.tr

Bilgi için : MURATERBAY
Şe
Dahili: 4227

Ek 2. Ölçek Kullanım İzni

Re: ÖLÇEK İZNİ

Baki YILMAZ

2.06.2023 12:12

Kime: Özhan

Özhan merhaba,
Kaynak belirtme kurallarına uyarak kullanabilirsin, iyi çalışmalar

iPhone'umdan gönderildi

Özhan <[redacted].edu.tr> şunları yazdı (2 Haz 2023 10:30):

Merhaba hocam
İsmim Özhan Can YILMAZ
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisiyim.
“Sosyal Bütünleşme, Spora Katılım ve Akademik Başarı ilişkisi” başlıklı tez çalışmam için, izin vermeniz durumunda “Sporda Sosyal Bütünleşme” ölçeğinizi kullanmak istiyorum. Teşekkür eder saygılar sunarım..

Ek-3. Kişisel bilgi formu

GENEL BİLGİLER

1. Yaşınız : 1. () 18-22 2. () 23-25 3. () 25 ve üstü
2. Cinsiyetiniz : 1. () Kadın 2. () Erkek
3. Sınıf Düzeyiniz : 1. () 1.Sınıf 2. () 2. Sınıf 3. () 3.Sınıf 4. () 4.Sınıf
4. Gelir Durumunuz (Aylık) : 1. () 1-5 bin 2. () 5-10 bin 3. () 10 bin ve üstü
5. Yaşadığınız Yer : 1. () Büyükşehir 2. () İl 3. () İlçe 4. () Köy
6. Spor Yapma Durumu : 1. () Amatör 2. () Profesyonel 3. () Eğlence amaçlı 4. () Yapmadım
7. Spora Katılım Durum : 1. () Eğlence amaçlı 2. () Sportif amaçlı 3. () Kültürel amaçlı
8. Spor yaptıysanız süresi : 1. () 1 yıldan az 2. () 2-4 yıl 3. () 5 yıl ve üzeri
9. Haftalık ders çalışma süreniz : 1. () 1-5 saat 2. () 6-10 saat 3. () 10 saat ve üzeri
10. Haftalık spor yapma süreniz : 1. () 1-3 saat 2. () 3-5 saat 3. () 5 saat ve üzeri
11. Akademik Başarınız (GANO-YANO) :
12. Fakülteniz:

- Ardeşen Turizm Fakültesi ()
Diş Hekimliği Fakültesi ()
Eczacılık Fakültesi ()
Eğitim Fakültesi ()
Fen Edebiyat Fakültesi ()
Hukuk Fakültesi ()
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ()
İlahiyat Fakültesi ()
Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi ()
Sağlık Bilimleri Fakültesi ()
Spor Bilimleri Fakültesi ()
Su Ürünleri Fakültesi ()
Tıp Fakültesi ()
Turgut Kıran Denizcilik Fakültesi ()
Ziraat Fakültesi ()

Ek-4. Sporda sosyal bütünleşme ölçeği

SPORDA SOSYAL BÜTÜNLEŞME ÖLÇEĞİ <i>Uğraştığınız spor branşına katılmanın sizdeki etkileri açısından aşağıdaki ifadelerden size uygun seçeneği (X) koyarak belirtiniz.</i>		Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1	Özgüvenin gelişmesine katkı sağlar					
2	Fiziksel olarak kendimi çok sağlıklı hissetmemi sağlar					
3	Başarma duygusuyla aldığım haz doruğa ulaşır					
4	Grup iş birliği becerimi geliştirir					
5	Macera duygumu artırır					
6	Diğer insanlara saygımı artırır					
7	Bir gruba aitlik duygumu geliştirir					
8	Liderlik becerilerimi geliştirmeye yardımcı olur					
9	Problemleri tespit etme yeteneğimi geliştirir					
10	Problem çözme becerimi geliştirir					
11	Çalışma alışkanlığı kazandırır					
12	Kilo kontrolümü sağlar					
13	Spor becerimi geliştirir					
14	Vücut şeklimi korur ve zindelik sağlar					
15	Fiziksel gücümü artırır					
16	Stresten uzaklaşmama yardımcı olur					
17	Denge ve koordinasyonumu geliştirir					
18	Zamanı iyi kullanma becerimi artırır					
19	Güçlü arkadaşlık bağları kurmamı sağlar					
20	Birçok görevin üstesinden gelebilme becerimi artırır					
21	Grupla iş bölümü yapmamda fayda sağlar					
22	Arkadaşlarımla dayanışma içinde olmamı sağlar					
23	Bilgili, ahlaklı ve yardımsever olmama katkı sağlar					
24	Örf, adet ve hukuk kurallarına uymam yönünde katkı sağlar					
25	Arkadaşlarımla birlikte olmamı ve iyi zaman geçirmemi sağlar					
26	Yeni insanlarla tanışmamı sağlar					
27	Birey olarak gelişmeme yardımcı olur					
28	Diğer insanlarla ortak bir şeyleri paylaşmamı sağlar					
29	Farklı siyasi görüşteki insanların bir araya gelmesini sağlar					
30	Farklı kültürlerden gelen insanların bir araya gelmesini sağlar					
31	Farklı ekonomik yapıya sahip insanların bir araya gelmesini sağlar					
32	Farklı inançtaki insanların bir araya gelmesini sağlar					

ETİK KURUL KARARI

T.C.

RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURULU

DEĞERLENDİRME RAPORU

Toplantı Tarihi : 25/08/2023
Toplantı K. Sayısı : 2023/240

Yüksek Lisans Öğrencisi Özhan Can YILMAZ'ın "Sosyal Bütünleşme, Spora Katılım ve Akademik Başarı İlişkisi" isimli projesi kapsamında yürütülecek çalışmalar için izin talebi kurulumuzca değerlendirilmiş olup;

- ☒ Etik açıdan uygun bulunmuştur.
- ☐ Etik açıdan uygun bulunmamıştır.
- ☐ Etik açıdan önerilen değişikliklerin yapılmasıyla uygun bulunmuştur.

Prof. Dr. Nebi GÜMÜŞ
Başkan